

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

RESMİ VE ÖZEL KURUMLARA BAĞLI ÇOCUK KOROLARI PROFİLİNİN
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Yıldız MUTLU

ANKARA - 2009

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

RESMİ VE ÖZEL KURUMLARA BAĞLI ÇOCUK KOROLARI PROFİLİNİN
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Yıldız MUTLU

Tez Danışman

Yrd. Doç. Erdal TUĞCULAR

ANKARA - 2009

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne:

Yıldız MUTLU' nun "Resmi ve Özel Kurumlara Bağlı Çocuk Koroları Profilinin İncelenmesi" başlıklı tezitarihinde, jürimiz tarafından Müzik Öğretmenliği Programı Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı):

Üye :

Üye :

Üye:

ÖNSÖZ

Bu araştırmanın gerçekleşmesinde tez çalışmamın başından sonuna kadar hiçbir zaman desteğini esirgemeyen, çalışmalarımı planlama ve uygulama sürecince beni her zaman yönlendiren ve önerileriyle çalışmalarına katkıda bulunan, danışmanım ve çok değerli hocam Sayın Yrd. Doç. Erdal TUĞCULAR' a;

Çocuk korolarında görev yapan ve yardımlarını esirgemeyen değerli koro şefleri Sayın Süreyya ÇAĞLAR, Sayın Ahter DESTAN, Sayın Neslihan ALPUĞAN, Sayın Fatma BİLDİREN, Sayın Atilla Çağdaş DEĞER, Sayın Çiğdem AYTEPE, Sayın Nilüfer TATMAN, Sayın Fulya GEDİKLİ, Sayın Yağmur YAŞAR ve Sayın Elif DOĞANARSLAN'a ayrıca anket uygulamasına katılarak araştırmaya katkı sağlayan 2008-2009 yılında araştırma kapsamındaki korolarda eğitim alan çocuklara ve anne ve babalarına;

Araştırma boyunca arşivlerinden yararlanmamı sağlayan değerli hocalarım Sayın Prof. Selmin TUFAN'a, Sayın Prof. Nezihe ŞENTÜRK' e, Sayın Yrd. Doç. Dr. Selçuk BİLGİN' e, Sayın Yrd. Doç. Dr. Salih AYDOĞAN' a;

Hayatım boyunca ilgi ve sevgilerini eksik etmeyen ve her zaman bana destek olan sevgili ailem ve Deniz YILDIZ' a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

RESMİ VE ÖZEL KURUMLARA BAĞLI ÇOCUK KOROLARI PROFİLİNİN İNCELENMESİ

MUTLU, Yıldız

Yüksek Lisans, Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Erdal TUĞCULAR

Temmuz-2009

Bu araştırma, Resmi ve Özel Kurumlara Bağlı Çocuk Koroları profilini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmada; gerekli nitel verileri toplamak için kaynak tarama, alt problemlere ilişkin verileri toplamak için ise bu korolarda eğitim almakta olan çocukların anne ve babalarına anket uygulanmıştır. Ayrıca, çocuk korolarının olanaklarını ve şeflerin profilini belirlemek için görüşme yöntemi uygulanmıştır. Anket uygulamaları frekans (f) ve yüzde (%) değerlerinden oluşan tablolarla ortaya konulmuştur, görüşme verileri ise betimsel analiz yöntemi kullanılarak şekillerle sergilenmiştir.

Araştırmanın örneklemi, T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Devlet Çoksesli Çocuk Korusu*(Türkiye Çocukları ve Melodi), TRT Ankara Çocuk Korusu*(Üretim ve Hazırlık), TPKD Çocuk Korusu, SCA Müzik Vakfı JM Çocuk Korusu, Hacettepe Çocuk Korusu ve Başkent Üniversitesi Çocuk Korusu ve bu korolarda eğitim alan çocukların ailelerinden seçilerek oluşturulmuştur.

Sonuç olarak, anne- baba profili çoğunlukla orta yaş grubunda, bir üniversite mezunu, ekonomik olarak orta düzeyde ve müzikle amatör olarak ilgilenen bireyler olarak belirlenmiştir. Bu korolarda eğitim alan çocukların çoğunluğunu kızların oluşturduğu 7-14 yaş aralığında olan çocuklar olduğu, bu eğitimin çocuklar tarafından severek yapıldığı için uzun zaman sürdürüldüğü, çocukların çoğunlukla spor, resim, dans, tiyatro gibi çeşitli sosyal etkinliklerde de yer aldığı belirlenmiştir. Bu koroların olanaklarının genel olarak çalışma

mekânı olarak elverişli olduğu, çoğunlukla yardımcı şef ve piyano eşlikçileri ile birlikte çalıştıkları, koronun giderlerinin genellikle kurum ve aile tarafından karşılandığı ve yılda en az bir defa konser verdikleri belirlenmiştir. Bu korolarda görev yapan koro şeflerinin ise üniversitelerin müzikle ilgili bölüm ve anabilim dallarından mezun oldukları ve çoğunlukla lisansüstü eğitimi aldıkları ayrıca çocuk korolarında uzun yıllardır görev yaptıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk korusu, profil

ABSTRACT

DISSERTATION OF CHILD CHOIRS PROFILES THAT ARE RELATED TO OFFICIAL AND PRIVATE AUTHORITIES

MUTLU, Yıldız

Post Graduate, Music Education Art,

Thesis Advisor: Assist. Prof. Erdal TUĞCULAR

July- 2009

This research aims to determine the general profile of child choirs that are related to official and private authorities.

In the research; a literature review was done to collect the needed qualitative data, as to collect data that are related to the sub-problems, a survey was applied to children's parents who are taking charge in these choirs. In addition, to determine the profiles of child choirs and their conductors an interview method was applied. Surveys were performed in the form of tables consisting of frequency (f) and percentage (%), as for interview data, by using descriptive analysis they were displayed in the form of shapes.

A sample of the research was set by separating out from Turkish of Republic Ministry of Culture and Tourism State Polyphonic Child Choir*(Turkish Children and Melody), TRT Ankara Child Choir*(Production and Preparation), TPKD (The Turkish Polyphonic Choir Association) Child Choir, SCA (Sevda Cenap And) Music Foundation JM Child Choir, Hacettepe Child Choir, Başkent University Child Choir and parents of children that are taking in charge of these choirs.

As a result, the profile of mother-father was determined that the persons are mostly middle-aged, are graduated from a university, have middle-income and are interested in music as dabble. It is determined that the most of the children who are taking charge in these choirs are girls and their ages are between 7 and 14, the taking charge in these choirs has a long time because of to be liked by the children, the most of the children also participate various social activities such as sports, drawing, dancing and drama. It was also determined that the opportunities of the choirs generally are sufficient as a workplace, the choirs mostly work

with an assistant conductor and piano accompanist, the expenses of the choir usually have met by the authority and families, the choir has given least a concert in a year. It was determined that the conductors, who work in the choirs, are graduated from universities' departments relevant to music and they have mostly master degree and also they have worked in children choirs over many years.

Key words: Child Choir, profile.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	i
ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ	x
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xi

BÖLÜM 1

GİRİŞ	
1.1 Aile ve Çocuk eğitimi	1
1.2 Sanat Eğitimi ve Önemi	4
1.3 Müzik	7
1.4 Eğitimsel Açıdan Müzik ve Müzik Eğitiminin Amacı.....	9
1.5 Müzik Eğitiminin Çocuğun Yaşamına Yansımaları.....	10
1.6 Koro ve Koro Eğitiminin Önemi	12
1.7 Çocuk Koroları	13
1.7.1 Devlet Kurumlarında Çocuk Korolarının Yapılanması.....	13
1.7.2 Özel Kurumlarda Çocuk Korolarının Yapılanması.....	15
1.7.3 Çocuk Korolarında Eğitimin Kapsamı.....	16
1.8 Profil Araştırmaları.....	17
1.9 Problem Durumu.....	18

1.10 Alt Problemler.....	18
1.11 Araştırmanın Amacı	18
1.12 Araştırmanın Önemi	19
1.13 Varsayımlar	19
1.14 Sınırlılıklar.	19
1.15 Tanımlar Ve Kısaltmalar	20

BÖLÜM 2

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	21
---------------------------	----

BÖLÜM 3

YÖNTEM.....	24
3.1 Araştırma Modeli	24
3.2 Evren ve Örneklem.....	24
3.3 Verilerin Toplanması.....	25
3.4 Verilerin Analizi.....	26

BÖLÜM 4

BULGULAR VE YORUMLAR	27
4.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	27
4.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	39
4.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	43
4.4 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	49

BÖLÜM 5

SONUÇ VE ÖNERİLER	51
5.1 Sonuçlar.....	51
5.1.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	51
5.1.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	51
5.1.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	52
5.1.4 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	52
5.2 Öneriler.....	52
KAYNAKÇA	54
EKLER.....	58
ÖZGEÇMİŞ.....	63

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1	Anne ve Babaların Yaş Durumları	27
Tablo 2	Anne ve Babaların Öğrenim Durumları	28
Tablo 3	Anne ve Babanın Birliktelik Durumu	31
Tablo 4	Ailedeki Birey Sayısı	32
Tablo 5	Ailelerin Yaşadıkları Semtlerin Bağlı Olduğu İlçeler	32
Tablo 6	Ailelerin Ev Sahibi Olma Durumu	33
Tablo 7	Ailelerin Araç Sahibi Olma Durumu	34
Tablo 8	Ailelerin Aylık Gelir Durumu.....	34
Tablo 9	Koro Çalışmalarına Ulaşımın Sağlanması Durumu	35
Tablo 10	Çocuğun Koro Çalışmalarına Götürülmesi Durumu	35
Tablo 11	Ailelerin Müzikle Amatör Olarak İlgilenme Durumu	36
Tablo 12	Ailede Müziğin Meslek Olarak Seçilmesi Durumu	36
Tablo 13	Koro Çalışmalarından Haberdar Olma Durumu	37
Tablo 14	Ailelerin Koro ve Sosyalleşme İlişkisi Hakkındaki Görüşleri	38
Tablo 15	Ailelerin, Çocuklarının Müziği Meslek Olarak Seçmesini İsteme Durumu	38
Tablo 16	Çocuğun Yaşı.....	39
Tablo 17	Çocuğun Cinsiyeti	40
Tablo 18	Çocuk Korosuna Devam Etme Süresi	40
Tablo 19	Çocuğun Çalışmalara İsteyerek Katılma Durumu	41
Tablo 20	Çocuğun Koro Dışında Katıldığı Müzikle İlgili Etkinlikler Durumu ...	42
Tablo 21	Çocuğun Katıldığı Müzik Dışı Etkinlikler Durumu	42

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1	Annelerin Meslek Durumu	29
Grafik 2	Babaların Meslek Durumu	30
Şekil 1	Çocuk Korolarında Yardımcı Şef Bulunma Durumu	43
Şekil 2	Çocuk Korolarında Piyano Eşlikçisi Bulunma Durumu	44
Şekil 3	Koro Şeflerinin, Koronun Çalışma Yaptığı Mekanın Elverişli Olup Olmadığına İlişkin Görüşleri	44
Şekil 4	Koro Giderlerinin Karşıllanması	45
Şekil 5	Koroya Öğrenci Alım Sürecinin Duyurulması	46
Şekil 6	Koroların Sayısal Durumları	46
Şekil 7	Koroların Çalışma Süreleri.....	47
Şekil 8	Koro Şeflerinin, Koro Çalışmalarına Devamsızlık Yapılıp Yapılmaması Durumuna İlişkin Görüşleri.....	47
Şekil 9	Koroların Konser Sayıları.....	48
Şekil 10	Koro Şeflerinin Öğrenim Durumları	49
Şekil 11	Koro Şeflerinin Çocuk Korosunda Çalışma Süreleri	49
Şekil 12	Koro Şeflerinin Kurumda Çalışma Süreleri	50
Şekil 13	Koro Şeflerinin Çocuk Korosu Alanını Seçme Nedenleri	50

BÖLÜM 1

GİRİŞ

1.1 Aile ve Çocuk Eğitimi

Toplum, ortak bir yaşam alanı içinde bulunan insanların, ortak amaçlar doğrultusunda, işbirliği ve dayanışma gibi değerleri esas alarak oluşturduğu yapılanmadır. Temelini insanların oluşturduğu toplum yapılanması kendi iç oluşumlarını ortaya çıkarmıştır. Bu oluşumlardan biri de ailedir.

“ Aile, toplumun en küçük birimi ve temel taşlarından biridir ” (Oktay, 2004, s.147). Toplum için bu temel yapı taşı kuşkusuz çok önem taşımaktadır. Çünkü bu yapı taşının nitelikli bir şekilde oluşması toplum olma sürecine de olumlu bir katkı olarak yansıyacaktır. Sürekli bir değişim, gelişim ve dönüşüm içinde olan dünya, toplumların yapısını ve dolayısıyla toplumun en küçük birimi olarak kabul edilen aileyi de etkilemektedir. Bu etkileşimler farklılaşmaları da beraberinde getirmektedir. Aile de özellikleri bakımından ele alındığında farklılıklar gösterebilir. Örneğin, geçmiş dönemlerden bu yana bir arada yaşayan aile üyelerinin sayısına bakılarak yapılan araştırmalarda, dönemin sosyal yaşam koşulları ve üretim ilişkilerine bağlı olarak büyük aile tipinden çekirdek aile tipine doğru bir gidiş olduğu buna paralel şehirleşme ile ailelerin küçüldüğü belirtilmektedir (Oktay, 2004,s.148) .

Geçmişten günümüze kadar uzanan ve kaçınılmaz olan bu değişimler insanları farklı koşullara ayak uydurma çabası içine itmektedir. “ Değişen çevre, ekonomik ve sosyal şartlar yeni ihtiyaç alanları yaratırken, aile ve toplum üyeleri bu değişen ihtiyaçlarını karşılamak için önlemler almak zorunda kalmaktadırlar” (Oktay, 2004, s.149). “ Örneğin, tarımsal yapının çözülmesiyle, kırdan kente göç ve kadının çalışmaya başlamasıyla aile yapısı değişmekte, bunun yanı sıra eğitim ve iletişim alanındaki gelişmeler sonucu bireylerin kişilikleri farklılaşmaktadır ” (B. A. A. K., 1995, s.2).

Zamana ve koşullara bağlı olarak s¼rekli bir değişme s¼reci yaşayan insan için t¼m bu değişmeler bir gelişimin var olduğunun da g¼stergesi olabilir. “ İnsan gelişimi biyolojik olgunlaşma ve sosyalleşmedir. Hayat boyu s¼ren sosyalleşme, toplumun bir bireyi olma s¼recini içerir. Bunun için sosyo-k¼lt¼rel çevreyle s¼rekli bir etkileşim içindedir” (Kağıtçıbaşı, 2000, s.47). Bu etkileşim aile kurumuna da çeşitli işlevler kazandırmaktadır ve bu işlevler içinde yer alan “eğitim işlevi” çocuğun doğumu ile içine girdiği aile ortamında yerine getirilmektedir (Ateş, 1995, s.37).

“ ocuk, anne ve babasından aldığı kalıtımsal ¼zelliklerle d¼nyaya gelir. Toplum yaşamına uymasına yardımcı olacak ilk temel davranış ¼rneklerini ailede kazanır” (Oktay, 2004,s.147) . Başka bir deyişle çocuğun yaşamındaki eğitim aldığı birincil kurum ailedir.

Yaşamın ilk yıllarından itibaren aile çocuğun bakımından ve eğitiminden sorumludur. Çocuğun bir yetişkin olduğunda sahip olacağı kişilik ¼r¼nt¼s¼ yaşamın daha ileriki yıllarında devreye giren kurumlar tarafından da belirlenmekle birlikte, ¼nce aile içinde oluşmaya başlar (B.A.A. K., 1995, s.2). “ ...daha sonraları okulun ve diğer sosyal kurumların katkıları, ailenin bu konudaki sorumluluğunu yerine getirmesinde yardımcı olsa da, onun ¼nemini ve sorumluluğunu azaltmaz” (Oktay, 2004, s.147).

“ Aile, ocuğun ilk sosyal deneyimlerini edindiği yerdir ” (Yavuzer, 2005, s.129). Sosyalleşme yeterlik içindir. ocuk yetiştirme amacına y¼neliktir, ancak amaç genellikle belirgin değildir ve bilinçli olarak oluşturulmamış olabilir.... sosyalleşmenin uzun vadede amacı, çocuğu toplumun etkin bir ¼yesi haline getirmektir ve sosyalleşme bu amaca ulaşmak için ne gerekiyorsa yapmayı sağlayacak şekilde ortaya çıkar (Kağıtçıbaşı, 2000,s.65).

Çocuğun yaşamındaki en etkin sosyalleşme yeri olarak d¼ř¼n¼lmekte olan aile, genişliği, yapısı, sosyo-ekonomik ve k¼lt¼rel d¼zeyi ile çocuğun duygusal ve toplumsal gelişimini yani sosyalleşmesini etkiler.

Aile, bir kurum olarak, çocuğun alacağı kavramları seçerek vermekte, onları yorumlamakta ve sonucu değerlendirmektedir. Bu seçici ve değerlendirici s¼re, çocukta kişisel ve sosyal davranışlarla ilgili değer duygusunun gelişmesiyle sonuçlanmaktadır. Hiç kuşkusuz çocuğun bulunduğu k¼lt¼r çevresi içinde yer alan ve onu etkileyecek olan gelenek

ve kurallar da vardır. Ancak yargıların oluştuğu, tercihlerin yapıldığı ya da en azından etkilendiği yer ailedir (Yavuzer, 2005, s.130). Bu nedenle anne ve babanın yönelimlerinin çocuğun gelişim sürecini doğrudan etkilediği düşünülmektedir.

“ Eğitim çocuk doğar doğmaz ailede başlar, okul içinde ve dışında yapılan eğitim ve öğretimle birlikte yaşam boyu sürer” (Yavuzer, 2005, s.145). Yaşam boyu devam eden bu süreçte amaç, seven, sayan, güvenli, bilgili, başarılı, verimli ve doyurucu bir yaşam sürececek kişiler yetiştirmektir (Yavuzer, 2005, s.146).

Eğitim hiçbir zaman bir örnek insan “ürünü” ortaya çıkarma amacı gütmeyiz çünkü eğitim sürecinin sağlıklı bir şekilde yapılandırılmasının sonucu olarak bu süreç birbirlerinden farklı insanlar üretmektedir (Levine, 2003, s.403).

“Her çocuk kendine özgü zekâ ve kişilik özellikleriyle bağımsız bir bireydir” (Yavuzer, 2004, s.59). Bu nedenle çocukların öğrenme yetisi ve sosyal beceriler yönünden farklılıklar gösterebileceği düşünülmektedir.

Çocukların zaman içerisinde çok çeşitli bilgi ve beceri alanları ile karşı karşıya getirildikleri ve olabildiğince fazla miktarda bilgiyle karşılaşmanın yanında her çocuğun başarılı olduğu, heyecan ve başarı duygusu hissettiği bir veya daha fazla konunun olması gerektiği düşünülmektedir. Bu konuda Dr. Levine “ Öğrencilerin yıllar içerisinde resmi eğitimle zenginleşirken kendileriyle ilgili olanakları görmelerini istemeliyiz” demiştir.

Eğitimin kullandığı form, çocuğun varlığının tüm yönlerinin gelişimi için olanaklar sağlamalıdır. Buna ek olarak, eğitim, özel bir durumun ihtiyaçlarından doğmalıdır. Son olarak, yaşam ve form arasındaki etkileşim çocuğun içsel doğasını anlayabilen bir kişi tarafından zekice yönlendirilmelidir (Williams, 2003, s.49).

Çocuğun içsel dünyasının anlaşılmasında onun ilgi alanlarının ortaya çıkarılması, çocuğun yaşantısında önemli ölçüde belirleyici olabileceği gibi çocuğun yaşamını olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir

“ Çocuğun yaşamında önemli rolü olan ilgiler, öğrenilmiş birer güdüdürler....çocuk ilgilerle birlikte dünyaya gelmez. O bu ilgileri bazı deneyimler sonucu, öğrenme yoluyla geliştirir. İlgilerin gelişiminde bireysel farklılıklar önemli bir yer tutar....ilgilerin önemi, onların öğrenme için gerekli olan motivasyonun kaynağını oluşturmalarından gelmektedir.

Bir faaliyete ilgi duyan çocuk, bunu gerçekleştirmek için daha fazla güç harcar (Yavuzer, 2005, s.186).

“ Aileler gerçekte çocuklarının en yüksek potansiyellerine ulaşmalarını isterler. Aslında bir ebeveynin temel hedefi çocuğunun özel beceri, yetenek ve kabiliyetler geliştirmesine yardımcı olmaktır” (Rein, 2005, s.11). “ ...çocuğun çok daha büyük önem taşıyan yanlarını ve özel yeteneklerini keşfetme görevini ihmal etmemeliyiz. Böylesi olumlu özellikler, çocuğun okulda ve daha sonrasında istenen seviyeyi tutturması için dayanak noktası olabilirler. Bütün çocukların bu tür özellikleri vardır ” (Levine, 2003, s.318). Çocukların bu özelliklerinin keşfedilip geliştirilmesinde sanat eğitime düşen payın azımsanamayacak kadar önemli boyutta olduğu düşünülmektedir.

1.2 Sanat Eğitimi ve Önemi

İnsan yaşamsal gereksinimlerini en iyi şekilde karşılayabilmek için çeşitli arayışlara yönelir, bu arayışların salt güncel yaşam bilgisiyle sınırlı kalmayıp bunun ötesinde gerçek ve doğruyu, yararlı ve kullanışlıyı ayrıca özgünü ve güzeli aradığı düşünülmektedir (Uçan, 2005, s.121). Bu yaşamsal arayışın tam olarak algılanıp içselleştirilmesi ve sonrasında değerlendirilip yorumlanmasında ne bilim ne teknik, ne de sanat tek başına yeterli görülmemektedir. Bu nedenle “bilim, teknik ve sanat” insanın çalışma, yetiştirme ve gelişme alanını oluşturur ve bu oluşum insanın eğitilme sürecini bütünleyip, tamamlanmasını sağlar (Uçan, 2005, s.122).

Herbert Read’ e göre eğitimde temel alınması gereken esas nokta sanat olmalıdır (San, 1983, s.133). Bu görüşten yola çıkarak eğitim sürecinin vazgeçilmez bir unsuru olan sanat kavramı şöyle tanımlanabilir: Sanat, bir duygu, tasarı, güzellik vb.nin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı veya bu anlatım sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılıktır (TDK Sözlük, 2009). Başka bir deyişle sanat, hayatı anlayan zekânın, onu en ilgi çekici, en güzel biçimlere sokması demektir (Edman, 1977, s.7).

Çağımızda eğitim, bilim ve sanatın işbirliğine dayandırılmaktadır. Sanatın da biliminde amacı insana hizmet etmek ve yeniyi keşfetmektir. Sanata ve duyguların eğitimine

önem veren okul ya da eğitim sistemlerinde, duygular eğitilirken, zihinsel yeteneklerin, düşüncenin ve zekânın da geliştiği gözlenmektedir. Sanat, duygu ve düşünce arasındaki iç içe geçmiş bağlantıyı vurgularken, öğrenme ve gelişim sürecinin de etkin bir yardımcısıdır (Orhon, 2008, s.845).

Eğitimin bir parçası olan sanat eğitiminin kendi dinamikleriyle eğitim yapılanması içinde yer aldığı düşünülmektedir. Önemli bir yer ve etkiye sahip olduğu düşünülen sanat eğitimi Uçan, şu şekilde tanımlamıştır: “ Sanat eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli sanatsal davranışlar kazandırma ya da bireyin sanatsal davranışlarda kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma sürecidir” (Uçan, 2005, s.125)

Sanat eğitimi, kapsamı bakımından ele alındığında oldukça geniş bir alanda kendine yer edindiği görülmektedir. Genel anlamda güzel sanatların tüm alanlarını ve biçimlerini içine alan okul içi ve okul dışı yaratıcı sanatsal eğitim bu kapsamdadır (Etike, 1995, s.54). Ayrıca Read sanat eğitiminin kapsamını şöyle açıklamıştır: “ ... kendini ifade etmenin tüm biçimlerini, yazın, şiir, müziği de içine alan birleştirici ve bütünleştirici bir yöntem talep ediyorum....bununla amaçlanan insanın bilincinin, aklının ve yargılama gücünün temelinde yatan duyarların eğitimi olmalıdır ” (San, 1983, s.133).

Erinç’ e göre sanat eğitimi iki anlam ve iki farklı hedef taşımaktadır. Bunlardan birincisi sanatçı yetiştirmek için verilen eğitim; ikincisi ise çağdaş bir insan yetiştirmek ve o insana aydın sıfatını kazandırmak için verilen eğitimidir (Şahan, 2008, s.157).

“Sanat eğitiminin asıl amacı kişiliğin uyumlu gelişmesi ve dolayısıyla, uyum içinde bir toplum sağlanmasıdır” (San, 1983, s.134). Bütün bunlardan hareketle sanat eğitiminin, çocukların eğitiminde vazgeçilmez bir araç ve güç olduğu tartışmasız bir gerçektir (Tufan, 2007, s.727) sonucuna varılmaktadır.

Çocukların eğitiminde sanat eğitiminin yeri ve sanat eğitiminin öneminin fark edilip bu süreçte ortaya çıkan ihtiyacın giderilmesi bakımından, eğitim sürecinin

başladığı ilk basamak olarak kabul edilen aile kurumunun önemli sorumluluklar taşıdığı düşünülmektedir.

“ Sanat, çoğu ebeveyn tarafından çocukların yapmaktan hoşlandığı ancak yaşamlarında gerçek bir etkisi olmayan “güzel” bir şey olarak düşünülür. Oysa sanatın çocuğun hayatında çok büyük bir önemi vardır” (Williams, 2003, s.131).

Çocuğun yaşamında büyük önem taşıyan sanat onun yaratıcılığını ve iç dünyasını ortaya koyabildiği bir dil ve haktır. Sanat uygulamaları çocuğun kendini ifade etmesinde ve onun kendine güvenen, duyarlı, saygılı bir insan olarak yetişmesine katkı sağlayan uygulamalardır (Arıcı, 2008, s.765).

Sanat eğitiminin yetenekli ya da yeteneksiz gibi ayırımlar yapılmadan her çocuğun kişisel gelişimine olumlu katkılar sağladığı düşünülmektedir. Gençaydın’ a göre yaygın bir biçimde sanıldığı gibi sanat eğitimi yalnızca yeteneklilerin eğitimi için bir lüks değil, herkes için gerekli olan bir kişilik eğitimidir. Çünkü sanat; yaşama biçim verir. Burada sanat eğitimiyle amaçlanan sanatçı yetiştirmeye yönelik eğitim değil, bireyin sanat yoluyla eğitimidir. Sanat bireyin kişilik kazanmasını sağlayan bir etkinliktir (Arıcı, 2008, s.765).

“ Çocuklar sanatsal çalışmalar yapmaya her zaman hazırdırlar. Resim, müzik, tiyatro, drama, dans gibi sanat dalları çocuğun yaşantısında oyun olarak kendini göstermektedir. Sanat, oyunun bir parçası ya da kendisi olarak çocuğun yaşamında hep önemli bir yere sahiptir” (İlhan, 2002, s.16).

“ Sanat eğitiminde önemli olan, çocuğun düşünmesi, duyması, algılaması ve çevresine karşı tepkileridir. Zaman zaman bir çocuk okuldaki okuma-yazma ya da matematik konularından herhangi bir nedenle sıkılmış ve kırıklığa uğramış olabilir ve bu kırıklıklardan arınmak üzere kendini sanata yöneltebilir. Çünkü sanatta doğru ya da yanlış yoktur ” (Yavuzer, 2005, s.194).

Alman Grips Tiyatrosu’nun kurucusu Volker Ludwig şöyle diyor: “çocukları gözlemlemekle başlıyor her şey, onları ciddiye almakla ve onların da birey olduklarını hakları ve özgürlükleri, kendilerine ait yaşamları olduğunu düşünmekle.

Yapılanın kusursuz olması gerekmiyor ama gerçek olması şarttır” (Yalman, 2008, s.166). Eğitim süresi içinde çocuğun bilişsel becerilerinin daha çok önemsenmesi ve duyuşsal becerilerinin göz ardı edilmesi, sınırları önceden çizilmiş kalıplara sokulmak istenmesi ve bu sınırlar çerçevesinde onlardan başarılı olmalarının beklenmesi onlara yapılabilecek en büyük haksızlık olarak düşünülmektedir “... okulda alınan notlar çocuğunuzun sadece bir yönünü, okuldaki performansını gösterir. Kızınız ya da oğlunuz karnesine yansıyandan çok daha fazlasıdır” (Rein, 2000, s.58).

Sanat, biçimi ne olursa olsun çocuğa yaşamı boyunca sonu olmayan güzellikler evrenine erişebilmeyi sağlayan bir olgu olmuştur. Sanat eğitimi ile estetik imgeler, düşünceler, duygular geliştiren çocuğun toplumla ve kendisiyle uyumlu, kendini gerçekleştirmiş bir yetişkin olarak yaşama sürecini tamamlayacağı düşünülmektedir.

Sanat kavramı daha önce de değinildiği gibi oldukça geniş bir yelpaze olarak karşımıza çıkmaktadır. Sanat olgusu genel anlamdan özele doğru indirgenecek olursa, sanat olgusunun çok önemli bir kısmını oluşturan müzik olgusuna değinmenin gerekli olacağı düşünülmektedir.

1.3 Müzik

Eski çağlardan günümüze uzanan uzun zaman dilimi içerisinde tıpkı insan gibi pek çok değişim sonucu bugün hala varlığını koruyan ve sürdüren müzik kavramı insanın çeşitli arayışlarının seslerle ve ritmle aktarılması olarak karşımıza çıkmaktadır.

Uçan, müziğin ilk kökeni, doğuşu ve oluşumunu insanlık ve kültür tarihinin engin karanlıklarında ve derinliklerinde, tarih öncesi çağlarda aranması gerektiğini fakat bunun eldeki bilgi-belge ve bulgular ışığında olanaksız olduğunu söylüyor. Uçan’ a göre müziğin kökeni, köken-kaynak, doğuş ve oluş bakımından insan eksenine oturmak ve insan yapısına temellenmekle birlikte tek bir koşul, etken,

durum, ortam ve nedene bağlanamayacak kadar çok yönlü, çok boyutlu ve geniş kapsamlı bir olgu(Uçan, 2005, s.50).

Yalın bir şekilde tanımlanacak olursa; “Müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışıyla birleştirilip, seslerle, estetik bir yapıda işleyip anlatan bir bütündür” (Uçan, 2005, s.16).

Müzik, matematiksel bir mantık, disiplin, zamanı kullanma, susma, diyalog kurma, hareket etme ve ilişkiler sanatıdır da... insan düşüncesinin ürünü olduğu kadar duygusal bir deşarj yolu da olan müzik...ne bir fantezi ne de bir eğlence ürünü ya da aracı sayılmamalıdır(Selanik, 1996, s.2).

Müziğin insanların yaşamında eski çağlardan günümüze uzanan süreçte, insanları kuşatan, duyularını harekete geçiren bir etkiye sahip olduğu düşünülmektedir. Bu itici güç insanları müzik hakkında düşünmeye sevk etmiştir. Pek çok düşünür müziğin insan yaşamına olan etkisi üzerine kafa yormuştur. Bunlardan bazıları şöyledir:

Gestald’ a göre müzikte edilgenlik vardır. Bütünsel kavrama daha etkili olup, hüznü simgeler. Estetik tepki ile duyular arasında ilişki kurar, duygusal uyarı yapar. Görülenden farklı ve derin anlamlar verir(Kaygısız, 2004, s.40). Schopenhauer’a göre ezgi somuttan çok, acılardan, sevinçlerden, düşlerden, duygulardan söz eder. Ezgiler doğrudan kalbe gider, akılla ilişkisi yoktur(Kaygısız, 2003, s.43). Howard’a göre ise müziksel bir etkinlik, davranışlarımız üzerinde ani bir etki yapmaktadır (Yavuzer, 2005, s.203).

İnsan yaşamında müziksel davranışların yeri ve önemi müziğin bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik, politik ve eğitimsel iş görülerinden kaynaklanır. Müziğin eğitimsel işgörülerini “eğitim boyutu olma”, “eğitim aracı olma”, “eğitim yöntemi olma”, “eğitim ortamı olma” ve “eğitim alanı olma” biçiminde kendini belli eder. “Müziksel eğitim”, “müzikle eğitim”, “müzikli eğitim”, müzik yoluyla eğitim”, “müzikte eğitim” ve “müzik için eğitim” anlayış ve yaklaşımları müziğin söz konusu eğitimsel işgörü biçimlerinden kaynaklanır(Uçan, 2005, s.8).

İnsan yaşamını derinden etkilediği düşünülen müzik olgusunun, insanın yaşamına çeşitli formlarda girdiği ve çeşitli işlevlerle insan yaşamını etkilediği düşünülmektedir. Müziğin insan yaşamındaki işlevlerinden olan müziğin eğitimsel

işgörü biçimi, bir eğitim boyutunun olması nedeniyle açıklanmasının gerekli olacağı düşünülmektedir.

1.4 Eğitimsel Açıdan Müzik ve Müzik Eğitiminin Amacı

“Müzik özünde eğitici bir nitelik taşır, eğitsel amaçlara hizmet eder, eğitsel gereksinimleri gidermede işe yarar” (Uçan, 2005, s.33).

Uçan müzik eğitimini şu şekilde tanımlamıştır: “ Müzik eğitimi, temelde, bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir....müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşimin daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili ve daha verimli olması beklenir” (Uçan, 2005, s.14). Sun’ a göre ise müzik eğitimi kültürel açıdan da önemlidir. Bir toplum, ekonomi ve kültür alanında yarattığı, kendi yaşayışına ve insanlığın yaşayışına kattığı, çağına uygun değerlerle varlığını sürdürebilir ve kültür alanının bir dalı da müziktir; toplumun bu alanda varlığını sürdürebilmesi, yarattığı ve yaşayışına kattığı uygun müziklerle sağlanabilir. Müzik alanında bunlar gerçekleştiği ölçüde toplum müzik varlığını sürdürebiliyor, olmadığı ölçüde sürdüremiyor demektir(Sun, 1993, s.87). Aristo ise müzik eğitimini kısaca şöyle tanımlıyor: “müzik eğitimi, özgür insanların zamanlarını ussal etkinliklerle geçirerek değerlendirebilmeleri ve kendilerini yüceltebilmeleri için gereken tüm eğitimin bir bölümüdür”(Oskay, 2001, s.11).

Sessel ve işitsel nitelikli bir sanat eğitimi olarak güzel sanatlar eğitiminin en önemli dallarından birini oluşturan müzik eğitiminin kapsam bakımından ele alınması durumunda “davranışsal” ve “içeriksel” olarak betimlendiği görülmektedir(Uçan, 2005, s. 14).

Müzik eğitiminin amaçları doğrultusunda asıl olarak, bireyi müziğin çok yönlü özellik ve etki alanlarına açmak, bireye müzikle ilişkisinde daha yüksek bilinçlilik ve eleştirme gücü kazandırmak, bir çalgı, bir plak ya da kaset; müzikle ilgili bir kitap veya kaynak seçiminde ve bir müzik eserini ya da etkinliğini eleştirip

değerlendirmede bireye yardımcı olacak bireysel müzik yeteneklerini geliştirmek; bireyin değişik türdeki müzik çalışma ve etkinliklerine etkin katılımını sağlamak hedeflenmektedir (Uçan, 2005, s.15-16). Müzik eğitimi birey yetiştirme sürecinin ve dolayısı ile çocukların eğitim sürecinin etkin bir parçası olarak, görülmekte ve düşünülmektedir.

1.5 Müzik Eğitiminin Çocuğun Yaşamına Yansımaları

“ Bütün çocuklar güzelin çağrısına duyarlıdır, eğitsel çabalar da bu eğilimi gerçekleştirmeyi amaçlar. Müzik, diğer sanatlara oranla çocuğa daha çok açıktır” (Yavuzer, 2005, s.203) çünkü “her sağlıklı çocuk kendi sesiyle birlikte doğar ve sesli bir çevrede yaşar”(Uçan, 2002, s. 30).

“Çocuğun müziksel özellikleri genellikle çocukluk döneminin ilk yıllarından itibaren kendini göstermeye başlar” (Uçan, 2005, s.16). “Müzik, kendiliğinden ses çıkarmaya hevesli olan çocuğun doğasında vardır. Bu da göstermektedir ki, müziksel yetenekler doğuştan gelmektedir, ama kuşkusuz farklı derecelerde”(Yavuzer, 2005, s.203).

Müzik eğitimiyle çocuğa aktif bir biçimde dinleme ve duyma, çocuğun hayal gücüne seslenerek onu besleme ve yaratıcılığa yöneltme gibi çocuğun dünyasını zenginleştirmeye yönelik bir zemin oluşturulabileceği düşünülmektedir. Geliştirilen becerilerin yanında müzik eğitiminin çocukların bilişsel başarısı üzerinde de etkisinin olduğu düşünülmektedir.

Şendurur ve Barış müzik eğitiminin çocukların bilişsel başarısına olan etkisini şöyle açıklamaktadırlar: “Müzik eğitimi kritik düşünme, problem çözümü ve bu amaçlara yönelik nasıl işbirlikçi çalışılması gerektiğini öğrenme gibi akademik ve kişisel becerilerin gelişmesini destekler...müzik eğitimi, çocukta el ve göz koordinasyonu, ritm, sembolleri tanıma, dikkat ve insan zekasının diğer normlarını geliştiren bir nitelik taşır” (Barış, Şendurur, 2002, s.167). Ayrıca Şendurur ve Barış müzik eğitimi ve akademik başarı konusunda yurt dışında yapılan araştırmaları

incelemişler ve müzik eğitimi alan öğrencilerin müzik eğitimi almayanlara oranla daha başarılı olduklarını saptamışlardır (Barış ve Şendurur, 2002, s.168).

Hap Palmer’ e göre müzik tüm çocuklara zihinsel, fiziksel ve duygusal olarak hitap eder. Aynı zamanda önemli becerilerin, dil ve yaratıcılığın gelişimine yardımcı olur (Rein, 2005, s.72).

“ Çocuğun sessel dili müziksel bir öz taşıır. Bu dil ezgisel ve giderek şarkısal dile dönüşür. Çocuğun ezgisel ve şarkısal dili, müziksel dilinin yani “müzikçe” sinin özellikle sözel anadilinin oluşup gelişmesinde etkin ve belirleyici rol oynar” (Uçan, 2002, s.31). Şarkı söylemenin çocukların yaşamındaki yerini Akın şöyle ifade etmekte: “Şarkı söylemek çocukta oyun oynamak gibi kendiliğinden dışa vuran bir içgüdü. Kendi saf yaratıları olan çocuk tekerlemeleri bunun kanıtıdır” (Akın, 1988, s.233).

Konuşma dilinin gücü gibi müzik dilinin gücü de tartışılmaz. Şarkı bu iki gücü bünyesinde toplayan, her türlü engeli aşabilecek, her türlü zorlukla baş edebilecek muhteşem bir güçtür. Dolayısıyla bu güç(şarkı); müzik eğitiminin amacı, aracı, kazanımı, her şeyi değilse de en azından birçok şeydir (Aydoğan, 2007, s.7).

Macar besteci ve eğitimci Zoltan Kodaly ise müzik eğitiminde şarkı söylemenin önemini şöyle belirtmiştir: “ Eğer biri bu eğitimin özünü bir sözcük ile anlatmak isterse, bu sözcük ancak şarkı söylemek olabilir...içinde bulunduğumuz makineleşme çağı insanı bir makine olarak göreceğimiz bir yolda sürüp gidiyor. Sadece şarkı söyleme ruhu bizi bu kederden koruyabilir” (Gültek, 2007, s.4).

Kodaly “ her kim vokal müziği önce ve enstrüman çalmayı sonra öğrenmişse, müziğin her çeşidinin ezgisini yakalamaya daha hazır olacaktır...şimdi ne yapılmalıdır? Onları gerçek, değerli müzikle tanıştırmak için daha çok insana ulaştırılmalıdır. Bunu yapmanın en kolay yolu nedir? Korolarda şarkı söylemek” (Gültek, 2007, s.5).

Müzik eğitiminin çok önemli bir parçası olan şarkı söyleme ve şarkı söylemenin en güzel ifade edildiği sosyal yer olarak düşünülen “ koro” kavramını açıklamanın gerekli olacağı düşünülmektedir.

1.6 Koro ve Koro Eğitiminin Önemi

Koro deyimi Yunanca -khoreia-Horus-, Latince -chorea- sözcüklerinden gelmedir (Egüz, 1998, s.11). Bu terim tek ya da çok sesli müzik yapıtlarını seslendirmek için bir araya gelen seslendirici-yorumlayıcı topluluk anlamında kullanılmaktadır. Başka bir deyişle koro; sayısal oluşum, ses türü, ses kapasitesi ve tını bakımından dengeli, daha önceden belirlenen bir modele uygun olarak tek ya da çok sesli müzik yapıtlarını seslendirme-yorumlama amacıyla oluşturulan, etkinlikleriyle toplumun kültür ve sanat yaşamına katkıda bulunan ses topluluklarıdır. Ayrıca müzik terminolojisinde koro için yazılmış eserlere de “koro” denilmektedir(Çevik, 1999, s.43).

Korolar sayısal dengeleri ne olursa olsun piyano, orkestra ya da geleneksel çalgı toplulukları eşliğinde müzik yaparlar. Bazı eserlerde ise çalgı eşliği yoktur. Bu korolara “A Capella” denilmektedir (Çevik, 1999, s.43).

Korolar tür olarak ele alındığında karma korolar, kadın koroları, erkek koroları ve çocuk koroları olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu koro türlerini açıklamak gerekirse sadece erkek seslerinden oluşan korolara “erkek korusu” , kadın seslerinden oluşan korolara “kadın korusu” , hem kadın hem de erkek seslerinden oluşan korolara “karma koro” ve sadece çocuk seslerinden oluşan korolara da “çocuk korusu” denildiği görülmektedir (Arkan, 1971, s.3).

Koro oluşumu içerisinde farklı yapılanmalar olduğu görülmektedir bu yapılanmalar şu şekilde oluşmaktadır(Çevik, 1999, s.44):

- Sayısal oluşumlarına göre (oda koroları, büyük korolar)

- Müzik türlerine göre (Geleneksel THM-TSM koroları, tasavvuf müziği koroları, çoksesli korolar, kilise koroları, opera koroları)
- Kuruluş amaçlarına göre (profesyonel korolar, amatör korolar)
- Yaş gruplarına göre korolar (çocuk koroları, yeniyetme koroları, gençlik koroları, yetişkin koroları)

Müzik, diğer sanat dallarına oranla, çok sayıda insanın birlikte eğitimine ve çalışmasına en elverişli olanıdır. Hele korolar bu tür çalışmaları daha yaygın ve daha etkin hale getirirler. Bir yandan, koroları oluşturan bireylerin gelişimleri sürerken, diğer yandan da koroların konserleri, o toplumun müzik kültür düzeyini olumlu yönde etkiler. Bundan dolayı, toplumdan doğacak olan sanatçıların vaktinde seçimi, eğitimi ve özel alanlarına yöneltilmesinde de korolar etkili olurlar(Egüz, 1998, s.28).

Koroların toplumun müzik yaşamını doğrudan etkileyen bir etkililik göstermekte olduğu ortaya konulmuştur. Bu oluşumun en temel yapı taşı olarak düşünülen çocuk koroları toplumsal müzik yaşantısını en ideal seviyeye çıkarmak için atılabilecek adımların en başında yer alması gereken bir unsur olarak görülmektedir. Bu noktada “çocuk korusu” kavramının tasvir edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

1.7 Çocuk Koroları

1.7.1 Devlet Kurumlarında Çocuk Korolarının Yapılanması

“ Çocuk koroları, bir toplumun müzik yaşamını temelde etkileyen ve bu yaşama, süreklilik getiren önemli kuruluşlardır” (Egüz, 1999, s.132).

Çocuk korolarının yapılandırılması ilk olarak 1968 yılında Milli Eğitim Bakanlığı’nca müzik alanında büyük bir adım atılarak, başta Muammer Sun olmak üzere Erdoğan Okyay, Saip Egüz, Fehamettin Özgüç, Nurhan Cangal ve Rıdvan Süer’ in birlikte hazırladıkları çocuk ve gençlik koroları talimat taslağı oluşturulmasının istenmesi ile başlamıştır. Daha sonra bu taslak uzmanların incelemeleri ve değerlendirmeleri sonucunda Milli Eğitim Bakanlığı(MEB) adına Kültür Müsteşarlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü’nün onayı ile “Çocuk ve

Gençlik Koroları Talimatı” şeklinde en son halini alarak 19 Haziran 1968 tarihli bir genelgeyle bütün valiliklere gönderilmiştir (Sun, 1969, s.227).

Bu talimatla amaçlanan Türkiye’nin her ilinde ve elverişli ilçelerinde bir çocuk ve gençlik korosunun kurulmasıydı. “Bölgeden evrene” ilkesiyle yapılandırılmış bu talimat, içerik olarak ulusal şarkı dağarının kurulması, Türk toplumunun müzik yaşantısına katılmasının sağlanması, halkın çağdaş Türk müziğine ve uluslar arası müziğe açılmasının sağlanması ve bu yolla uluslar arası müzik alanında kendine özgü müzik yapısı ile Türk Müziği’ nin gerçek yerini alması gibi konuları barındırmaktadır (Sun, 1969, s.221).

Egüz, bu talimat kapsamında yürütülecek çalışmaların akıbeti ile ilgili olarak şunları söylemektedir: “...Kültür Müsteşarlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğüne bağlı olarak çalışacak, bu örnek il korolarının, parasal olanakları da sağlandığı halde, Kültür Müsteşarının değişmesi ve yeni gelen müsteşarın da her nedense, işi önce ertelemesi ve sonra da tümüyle ortadan kaldırması nedeniyle uygulanamamıştır” (Egüz, 1999, s.131). Uygulanamayan bu çalışmanın ardından Türkiye’ deki çocuk korolarının, örgütlü ve programlı olarak kurulması hareketi Saip Egüz’ ün başkanlığında Sevim Ünal ve Saadettin Ünal’ dan oluşan kurulca hazırlanan bir proje ile TRT Ankara Televizyonu Çocuk-Gençlik Yayınları Müdürlüğü’ ne sunularak yeniden başlatıldı. 1974 yılında Sevim Ünal’ ın uygulayıcı olarak örnek çalışmalar yaptığı Ankara Televizyonu Çocuk Korosu çeşitli engellemeler nedeniyle uzun bir süre çalışmalarına ara verdi ve 1978’ e kadar süren bu araya yeni bir oluşumla son verildi(Ünal, 2001, s.111).

TRT Müzik Dairesi Başkanlığı’ na atanan Cavidan Selanik’ in büyük çabalarıyla ilki 1979 yılında kurulan TRT Çocuk Koroları ile günümüze kadar uzanan yapılanma oluşturulmuştur. Daha sonra bu yapılanma Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü’ nün Devlet Sanat Kuruluşlarında ihtiyaç olan çocuk seslerinin sağlanması için bir çocuk korusu kurma önerisi yaparak 1983 yılında Opera Çocuk Korosu’nun kurulmasıyla sürdürülmüştür. Bu koro 1990 yılında yapılan bir düzenleme ile Kültür Bakanlığı bünyesine geçerek Kültür Bakanlığı’ nın tüm sanat kurumlarının ihtiyaç duyacağı çocuk müziklerini üretmek üzere Güzel Sanatlar

Genel Müdürlüğü' ne bağlanarak Devlet Çoksesli Çocuk Korosu adını almıştır ve çalışmalarını sürdürmektedir (Ünal, 2001, s.112).

Bir başka yapılanma ise Salih Aydoğan'ın öncülüğünde hazırlanmış olan "Çocuk ve Gençlik Koroları İle Gençlik Orkestraları Projesi" dir ve 2000 yılında Kültür Bakanlığı' nca kabul edilmiştir. Bu projenin amacı şu şekilde açıklanmıştır:

" Ülkelerin gelişme ve kalkınma atılımlarının kaynağını nitelikli insan gücü oluşturmaktadır. Nitelikli insan gücü ise her insanın doğuştan getirdiği yeteneklerin bilim, teknik ve sanat alanlarının her birimde en üst düzeyde verilecek eğitimle geliştirmeleriyle sağlanabilir....bir kentin kimliğini oluşturan en önemli öğelerden birinin sanat olduğu düşünülmekte, çoksesli koro ve orkestralar ise kent kültürünün önemli bir ögesi olarak görülmektedir. Bu düşünceden hareketle Bakanlığımızca illerin kültür ve sanat potansiyeli göz önünde bulundurularak, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ve Konservatuarların bulunduğu il merkezlerinde Kültür Bakanlığı Çocuk Ve Gençlik Koroları ve Gençlik Orkestraları kurulması düşünülmektedir. Bu çalışmayla uluslar arası müziğin ve müzik eğitiminin Türkiye ölçeğinde yaygınlaşmasına katkı sağlanacaktır. Topluluklarda görev alan müzik öğretmenlerinin düzenlenecek seminer ve kurslar kanalıyla eğitilmeleri de sağlanacaktır" (Aydoğan, 2000).

Bu proje kapsamında başlangıçta seçilen iller; Adana, Amasya, Burdur, Denizli, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Malatya, Samsun, Sinop, Sivas ve Van. Çocuk ve gençlik korolarının çalışmaları bu illerde tüm ayrıntıları belirlenmiş bir program çerçevesinde yaklaşık iki yıl sürdürülmüştür. Ancak daha çeşitli nedenlerden dolayı proje iptal edilmiştir.

1.7.2 Özel Kurumlarda Çocuk Korolarının Yapılanması

Özel kurumlara bağlı çocuk korolarının yapılanma sürecinin 1973 yılında Ankara Çoksesli Müzik Derneği'nin kurulmasıyla başlamıştır. Muzaffer Arkan, Ahmet Adnan Saygun, Cevat Memduh Altar, Mithat Fenmen, Samim Bilgen ve Cevza-Cenap And gibi isimlerin kurucu üyeliğini yaptığı dernek, Bakanlar Kurulu' nun 31. 03. 1978 tarih ve 7/15334 sayılı kararı ile Kamu Yararına Çalışan Dernekler statüsüne tabi olarak müzik yaşamında yer almıştır ve dernek bünyesinde hazırlık, çocuk, gençlik, kızlar ve yetişkin koroları bunun yanında da çeşitli çalgı çalışmalarına yer verilmiştir.

1989 yılında Mustafa Apaydın tarafından, çoksesli koro müziği türünün Türkiye’ de geliştirilip yaygınlaştırılmasını sağlamak amacıyla kurulan Türkiye Polifonik Korolar Değneği, çocuk, gençlik ve yetişkinler koroları kurarak çalışmalarına başlamıştır. TPKD bünyesinde çocuk korosu ise ilk kez 1992 yılında kurulmuş ve çalışmalarına başlamıştır.

1.7.3 Çocuk Korolarında Eğitimin Kapsamı

Çocuk sesleri yalın, düz (vibratosuz), parlak ve çoğu zaman pürüzsüzdür. Ve bu nedenle çocuk korolarında sesler duru, taze ve parlaktırlar (Çevik, 1999, s.51). Genel olarak kız ve erkek çocuk sesleri arasında belirgin bir fark yoktur (Biol, 2000, s.115). Bu benzerliğin ergenlik dönemine kadar sürdüğü görülmektedir.

06- 17 yaş arası çocukların 06, 07 ve 08 yaşlarında yetiştirilmek üzere alındıkları çocuk koroları, çocuklara müzik eğitimi alma olanağı sağlamaktadırlar (Ünal, 2001, s.114). Bu eğitim süreci ise ses eğitimi, nota eğitimi ve solfej ayrıca da kulak eğitimi içerir.

Bu eğitim sürecinin en iyi şekilde sürdürülebilmesi için en başta, yeterli sayıda çocuk, koronun çalışabileceği genişçe bir mekân ve piyano veya org, koroyu çalıştıracak eğitimci/eğitimciler ve koronun seviyesine uygun nitelikli bir dağarcık(Aytepe, Değer, 2009, s.185) oluşturmak gerekmektedir. Ayrıca çocuk korolarının eğitim sürecinde dikkat edilmesi gereken ilkeler de vardır. Bu ilkeler ana hatları ile şu şekildedir:

- Çocukların yaş özellikleri göz önünde bulundurularak yapılacak eğitimde onların ilgi sürelerini uzatacak ve diri tutacak yöntemler kullanılmalı
- Çocuk ses sınırlarının temelini oluşturan, alt ve üst ses alanlarının bütünleştirilmesine önem gösterilmeli
- Çocuk sesleri ve gelişmeleri özenle izlenmeli ve ses değişimleri zamanında saptanıp gereken önlemler alınmalı

- Ses eğitimi için kullanılacak alıştırma lar özellikle bu eğitimde kullanılacak sözler çocukların ilgisini çekecek ve eğitime katkı sağlayacak şekilde oluşturulmalı
- Koro dağarı oluştururken çocukların müzikal yetileri ve ilgi alanları dikkate alınmalı(Egüz, 1998, s.39).

Bütün bu ilkeler gözetilerek oluşturulmuş çocuk korolarının dışında, resmi ve özel kurumlara bağlı Geleneksel Türk Halk Müziği ve Geleneksel Türk Sanat Müziği çocuk koroları da bulunmaktadır. Ancak bu yapıdaki çocuk korolarının kendi başına bir araştırma konusu olarak düşünülmesi nedeniyle bu araştırma kapsamına alınmaması uygun görülmüştür.

1.8 Profil Araştırmaları

Profil sözcüğü, bir kişi ya da eşya için ayırt edici özelliklerin tümü(TDK, 2009); bir bireyi veya ögeyi içsel ve dışsal etkenlerin tümünü göz önüne alarak irdeleme(Özdemir ve diğerleri, 2003) şeklinde tanımlanmaktadır. Profil araştırmaları ise araştırmanın evrenini oluşturan hedef kitlenin mevcut durumunu çeşitli değişkenler açısından betimleme olarak tanımlanmaktadır(Erkan ve diğerleri, 2002).

Akbaş ve Akbaş(2008), profil araştırmalarında bireylerin içinde yer aldığı kültürel ortam, sosyo-ekonomik özellikler hakkında önemli veriler elde edilebileceğini; ailenin çocuk yetiştirme tutumu, ailenin toplam geliri, öğrencinin kendine ait çalışma odasının olması gibi pek çok etken hakkında bilgi toplanabileceğini belirtmişlerdir. Ayrıca profil araştırmalarından elde edilen bilgiler ile birey ve ailenin sosyo-ekonomik düzeylerinin belirlenebileceği; sosyo-ekonomik düzeyi belirlemenin de bireylerin hem bugününü anlamak hem de geleceğe ait kestirimlerde bulunabilmek için yararlanılabilecek değişkenlerin başında olduğu belirtilmiştir. Bacanlı(1997), sosyo-ekonomik düzeyin belirlenmesinde anne ve babanın mesleği, eğitim düzeyi, geliri, ailenin evinin büyüklüğü, mülkiyeti, ailenin büyüklüğü, toplumsal yaşama katılım gibi boyutların dikkate alınmasının gerekliliğinden söz etmektedir.

Çocuk koroları, müzik eğitiminin önemli uygulama alanlarından biri olarak görülmektedir. Bu önemli alan farklı boyutları kapsamasına rağmen, temel olarak iki boyutuyla ele alınabilir; birincisi çocuk korolarındaki eğitim, ikincisi ise çocuk korolarının yapısal (profil) durumudur. Bu araştırmada çocuk korolarının yapısal durumu incelenmiştir. Bu bağlamda, problem cümlesi şu şekilde oluşturulmuştur:

1.9 Problem Cümlesi

Resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk korolarının profili nedir?

1.10 Alt Problemler

“Resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk korolarının profili nedir?” sorunun cevap bulabilmesi için aşağıda belirlenen soruların cevaplanması gerekmektedir, bu doğrultuda araştırmada çözüm aranacak alt problemler aşağıdaki gibidir;

1. Resmi ve Özel kurumlara bağlı çocuk korolarında eğitim alan çocukların anne-babalarının profili nedir?
2. Resmi ve Özel kurumlara bağlı çocuk korolarında eğitim alan çocukların profili nedir?
3. Resmi ve Özel kurumlara bağlı çocuk korolarının olanakları nedir?
4. Resmi ve Özel kurumlara bağlı çocuk korolarında görev yapan koro şeflerinin profili nedir?

1.11 Araştırmanın Amacı

Bu araştırma ile resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk korolarının profilini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşabilmek için ise çocuk korolarında eğitim alan çocukların özelliklerini, ailelerinin sosyo-ekonomik durumlarını, çocuk korolarının ve şeflerinin özelliklerini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

1.12 Araştırmanın Önemi

Araştırma, resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk koroları profilini ortaya çıkarmak amacıyla yapılan ilk çalışmadır. Resmi ve özel kurumlar bünyesindeki çocuk korolarının bugünkü durumlarının belirlenmesi, bu koroların müzik eğitimi içindeki yerini ve korolarda eğitim alan çocuklar ve ailelerinin sosyo-ekonomik durumlarının belirlenmesiyle ortaya çıkan tablonun, çocuk korolarının gelecekte daha iyi bir seviyeye çıkarılması ve bu kültürün çoğaltılması için yapılması muhtemel çalışmalara kaynak olması bakımından önemlidir.

1.13 Varsayımlar

Bu araştırmada;

1. Belirlenen araştırma modelinin araştırmanın amacına, konusuna ve problem çözümüne uygun olduğu,
2. Veri toplamak için kullanılan araç ve tekniklerin araştırma için gereken bilgilere ulaşmayı sağlayacak nitelikte olduğu,
3. Anne-babaların veri toplama aracı olarak kullanılan anketleri gerçeği yansıtacak şekilde cevapladıkları,
4. Örneklemin evreni temsil ettiği,
5. Veri destekleyici nitelikteki yazılı kaynakların yeterli bulunduğu,
6. Araştırma yönteminin araştırmanın amacına uygun olduğu varsayılmıştır.

1.14 Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Ankara’da çalışmalarını sürdüren resmi ve özel kurumlara bağlı sekiz çocuk korosu ve bu korolardaki çocuklardan oluşan iki yüz on altı çocuk ve çocukların anne-babalarının oluşturduğu iki yüz on üç kişilik örneklem grubu ile,
2. Bu çocuk korolarında şeflik yapmakta olan yedi uzman koro şefi ve bu şeflerin yapılanmış görüşme sorularına verdikleri yanıtlar ile,
3. Yüksek lisans programı için verilen süre ve araştırmacının sağlayabildiği maddi olanaklar ile sınırlıdır.

1.15 Tanımlar ve Kısaltmalar

Bu bölümde araştırmanın konusu ile ilgili terimler, kısaltmalar ve açıklamalarına yer verilmiştir.

TANIMLAR

Polifonik: Çösesli.

Profil: Bir kişi veya eşya için ayırt edici özelliklerin bütünü.

Solfej: Müzik ezgilerinin nota adları ile ses ve süre değerlerine uygun bir biçimde söylenmesi.

KISALTMALAR

B.A.A.K: Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu

JM: Jeunesses Musicales, uluslar arası gençlik müzik örgütü

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

SCA: Sevda-Cenap And Müzik Vakfı

THM: Türk Halk Müziği

TPKD: Türkiye Polifonik Korolar Derneği

TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu

TSM: Türk Sanat Müziği

YÖK: Yüksek Öğrenim Kurumu

BÖLÜM 2

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde konu ile ilgili araştırmalara ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Akdoğu(2002), “Sivil Kurumlarca Oluşturulan Koroların Türk Müzik Bilincine Olumlu ve Olumsuz Etkileri” isimli bildirisinde; Geleneksel Türk Müziği Koroları’nın işlevlerini ve müzik türlerinin yanlış bilinmesine neden olan kavram kargaşası yaratan konuları irdelemiştir.

Apaydın(2001), Koro İle Müzik Eğitimi’nin Toplumun Müziksel Düzeyini Geliştirmedeki Yeri ve Önemi isimli bildirisinde; toplumumuzun nitelikli müzik sanatında beklenen düzeye ulaştırılamamış olmasının nedenlerinden biri olarak “koro ile müzik eğitimi” nin yeterince benimsenememiş olmasının önemi üzerinde durmuş ve müziksel gelişmişlik düzeyinin göstergelerini ve koro eğitiminin sağlayacağı kazanımları açıklamıştır.

Aytepe ve Değer(2009), Çocuk Korolarında Temel Müzik Eğitimi II isimli kitapları; çocuk korolarında verilmekte olan müzik eğitimi sürecinde kullanılabilecek bir ders kitabı niteliğinde tasarlanmıştır. Bunun yanında yazarların gözlemlerini ve deneyimlerini paylaştıkları ek bir bölüm bulunmaktadır. Ayrıca bu bölümde ülkemizde koro müziği ve çocuk koroları üzerine bilgiler ve yazarların görüşleri yer almaktadır.

Bezdüz(2001), Müzik Toplum Etkileşiminde Koro Müziğinin Rolü/ Koro Müziği Yoluyla Toplumsal Konulara Eğilme isimli bildirisinde; toplum müzik ilişkisine değinmiş ve bu konuyu bestecilerin nasıl ele aldığıyla ilgili örneklerle yer vermiştir. Ayrıca, toplum müzik ilişkisini geliştirecek koro, çocuk korusu oluşumlarını ele alıp bu konuda atılan adımlardan bahsetmiştir ve yazar içinde bulunduğu toplumsal sorumluluk projeleri kapsamında oluşturulan korolardan söz etmiştir.

Birol(2000), Koro Eğitimi ve Yönetiminde İlkeler ve Yöntemler isimli kitabında; genel olarak koro eğitimi ve yönetiminin ilkelerini açıklamış ve çocuk korolarında eğitim isimli bir bölümle bu süreci sınıflandırarak anlatmıştır.

Çetin(1988), Çocuk ve Gençlik Koroları isimli bildirisinde; küçük yaşlardan itibaren sanatsal eğitim ve müzik eğitiminin, insanın ruhsal gelişimi için önemine ve müzik eğitimi için yapılan çalışmalara değinmiştir. Yapılan uygulamalar içerisindeki yetersizlikleri gidermek için ise temelde yaygın olarak oluşturulacak topluluklara yani çocuk ve gençlik korolarının oluşturulmasının gerekliliğini belirtmiştir. Ayrıca, bu koroların kurulma aşaması için önerilerde bulunmuş, koroların ihtiyaçları, genel ve özel faydalarına da değinmiştir.

Çevik(1999), Koro Eğitimi Yönetimi ve Teknikleri isimli kitabında; koro eğitimi, koroların yapılandırılmasından başlayarak, koro yerleşim düzenleri, koroda ses eğitimi, ses sağlığı, koro kültürü ve koro disiplini gibi konulara yer vermiştir.

Çiftçi(2002), Türkiye’ de Kültür Bakanlığı Tarafından Kurulan İl Çocuk Ve Gençlik Korolarının; Toplumsal Müzik Kültürümüzün Gelişmesi Açısından Önemi ve Gerekliliği isimli bildirisinde; T.C. Kültür Bakanlığı Çocuk Ve Gençlik Koroları Kurulması Projesi ve bu koroların kuruluşları, çalıştırıcıları, çalışma takvimleri, konser etkinlikleri, bakanlığın koro eğitimcilerine yönelik eğitim seminerleri, çalışma ortamları, bakanlık tarafından finansmanları, bulundukları iller ve müzik eğitimine ve müzik kültürüne sağladıkları katkılar açısından değerlendirmelerini sunmuştur.

Doğanarslan(2008), Koro Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri isimli yüksek lisans tezinde; Türkiye’ de erken müzik eğitimi çalışmalarının yetersiz olduğu görüşünden yola çıkarak bu alanda önemli yer teşkil eden çocuk koroları ile araştırmasını sınırlandırmış ve koro eğitimi alan çocukların sınıf öğretmenlerine ve velilerine anket uygulamıştır. Çocuk korolarında eğitim alan çocukların sosyal, psikolojik, duygusal ve zihinsel yönde gelişimleri ortaya koyulmuş.

Egüz(1998), Koro Eğitimi ve Yönetimi isimli kitabında; amatör koroların eğitimi üzerine yayımlanmış çok çeşitli kaynaklardan elde edilen bilgilerden ve uzun yıllar yapılmış olan uygulamalarından söz etmiştir. Ayrıca uygulama ve araştırma sonucu ortaya çıkan bazı yeni yöntemleri de bu kitaba eklemiştir.

Egüz(1999), Toplu Ses Eğitimi I isimli kitabında; “bir ülkede yapılacak düzenli ses eğitimi çalışmalarıyla, o ülkede, toplu şarkı söyleme geleneğinin temelleri atılabilir” görüşü doğrultusunda, ulusal şarkı dağarcığının oluşumuna katkı sağlamak amacı güdülmesine ilişkin çalışmalara yer vermiştir. Kitapta çocuk korolarının oluşumu ve eğitimine değinilmiştir ve teorik bilgilerin yanı sıra uygulamaya yönelik bir bölümü de içermektedir.

Perçin(1999), Üç Büyük Kentimizde Çoksesli Çocuk Koroları ve Müzik Eğitimimiz isimli yüksek lisans tezi YÖK’ ün Ulusal Tez Merkezi arşivinde bulunmuştur ancak yazarın tezin içeriğine ulaşılabilmesi için gerekli olan izne onay vermemesinden dolayı bu tezin ayrıntılarına ulaşamamıştır.

Ünal(2001), Devlet Çoksesli Çocuk Korosu isimli bildirisinde; Türkiye’ de çocuk korolarının örgütlü ve programlı olarak kurulması hareketinden bahsetmektedir. Ayrıca çocuk korolarındaki eğitim süreci ve içeriği hakkında bilgi vermektedir.

Yüksel(1996), Türkiye’ de Erken Müzik Eğitimi Kurumları Olan Çocuk Korolarının Meslek Seçimine Etkileri isimli yüksek lisans tezinde; çocuk korolarının meslek seçimine etkilerini araştırmıştır. Araştırma kapsamında çocuk koroları incelenmiş ve bu korolarda yetişip müzik eğitimlerine mesleki bir müzik eğitimi kurumunda devam eden öğrencilere anket uygulanmıştır. Bu bulgular doğrultusunda çocuk korolarının mesleki müzik eğitimi kurumlarını önemli oranda etkilediği saptanmıştır.

BÖLÜM 3

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde “araştırma modeli” , araştırmanın “evren ve örnekleme” , “verilerin toplanması” , “verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması” konularının ayrıntılarına yer verilmiştir.

3.1 Araştırma Modeli

Bu araştırma genel tarama modelinin kullanıldığı betimsel ve yarı nitel bir araştırmadır.

Nitel araştırmanın herkes tarafından kabul edilen bir tanımının yapılmasının güç olduğundan genel hatlarıyla şöyle bir tanım yapılabilir: “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır” (Şimşek, Yıldırım, 2008, s.39).

3.2 Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk koroları; çalışma evrenini ise Ankara’ daki resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk koroları ve bu çocuk korolarında eğitim alan çocukların anne-babaları ve çocuk korolarının koro şefleri oluşturmaktadır. Bu koroların isimleri şunlardır: T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Devlet Çoksesli Çocuk Korosu* (bu koro kendi içinde seviyeye göre oluşturulmuş üç korodan oluşmaktadır bu korolar: Türkiye Çocukları, Sevgi Çiçekleri ve Melodi) , TRT Ankara Çocuk Korosu* (bu koro da kendi içinde seviyeye göre iki korodan oluşmaktadır bu korolar: üretim korosu ve hazırlık korosu olarak gruplandırılmıştır), Türkiye Polifonik Korolar Derneği

Çocuk Korosu, TPKD Minikler Korosu, Hacettepe Çocuk Korosu, Başkent Üniversitesi Çocuk Korosu, SCA Müzik Vakfı JM Çocuk Korosu, Ankara Çoksesli Müzik Derneği Çocuk Korosu ve Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Çocuk Korosu ve Ankara Devlet Opera ve Balesi Çocuk Korosu.

Araştırmanın örneklemini ise en az iki yıldan bu yana çalışmalarını düzenli olarak sürdüren ve çocuk koroları, çocuk korolarında eğitim alan çocukların anne-babaları ve koro şefleri oluşturmaktadır. Bu korolar şunlardır:

T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı Devlet Çoksesli Çocuk Korosu*(Türkiye Çocukları ve Melodi), TRT Ankara Çocuk Korosu*(Üretim ve Hazırlık), TPKD Çocuk Korosu, SCA Müzik Vakfı JM Çocuk Korosu, Hacettepe Çocuk Korosu ve Başkent Üniversitesi Çocuk Korosu.

Bu korolarda toplam dört yüz otuz çocuk eğitim almaktadır. Ulaşılabilen toplam çocuk sayısı iki yüz on altı; ulaşılabilen toplam anne-baba sayısı toplam iki yüz on üç* (üç ailede çocuk korosuna devam eden çocuk sayısı iki); ulaşılabilen çocuk korolarında görev yapan şef sayısı ise toplam yedi kişi.

3.3 Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli nitel veriler ilgili kaynakların taranması ile elde edilmiştir. Araştırmanın alt problemlerine ilişkin verilerin toplanması için ise resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk korolarında eğitim alan çocukların anne veya babalarına 22 sorudan oluşan bir anket formu uygulanmıştır. Anket formu hazırlanırken soruların kapsam ve geçerliliğini sağlamak için uzman görüşlerine başvurulmuştur ve bu doğrultuda ölçeğin iç geçerliliği sağlanmıştır. Çocuk korolarının çalışma olanakları ve koro şeflerinin bu olanaklar hakkındaki görüşlerini belirlemek için ise “görüşme formu yaklaşımı”(Şimşek, Yıldırım, s.122) uygulanarak resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk korolarında görev yapmakta olan şeflerle, önceden randevu alınarak birebir görüşme yapılmıştır.

3.4 Verilerin Analizi

Resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk korolarında görev alan çocukların anne-babalarına uygulanan anketlerden elde edilen verilerin istatistiksel çözümlemelerinde frekans (f) ve yüzde (%) değerlerinden oluşan tablolar kullanılmıştır. Bu çözümlemeler bilgisayar ortamında yapılmıştır.

Resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk korolarında görev alan şeflere uygulanan görüşme formu yaklaşımı doğrultusunda hazırlanmış soruların cevaplarından elde edilmiş veriler ise betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir.

“Bu yaklaşıma göre elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak da sunulabilir...bu tür analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır.”(Şimşek, Yıldırım, 2008, s.224)

BÖLÜM 4

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde, alt problemler çerçevesinde toplanan verilerin çözümlenmesi sonucu elde edilen bulgulara ve bu bulgulara ait yorumlara yer verilmiştir.

4.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt problemi “resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk korolarında görev alan çocukların anne-babalarının profili nedir?” Şeklinde oluşturulmuştur.

Tablo 1

Anne ve Babaların Yaş Durumları

Yaş	Anne		Baba	
	f	%	f	%
30-35	21	9,9	6	2,8
36-41	82	38,5	32	15,0
42-47	83	39,0	85	39,9
48-53	16	7,5	58	27,2
54+	2	0,9	13	6,1
Cevapsız	9	4,2	19	8,9
TOPLAM	213	100,0	213	100,0

Tablo 1’ de görüldüğü gibi, annelerin %39’ u 42-47 yaş aralığı ve %38,5’ i 36-41 yaş aralığında; %9,9’ u 30-35 yaş aralığı, %7,5’ i 48-53 yaş aralığı ve %0,9’ u 54 ve üzeri yaş aralığındadır. Babaların ise; %39,9’ unun 42-47 yaş aralığı ve %27,2’ sinin 48-53 yaş aralığında; %15’ inin 36-41 yaş aralığı, %6,1’ inin 54 ve üzeri yaş aralığı ve %2,8’ inin 30-35 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Ayrıca annelerin %4,2’sinin ve babaların %8,9’unun bu soruya cevap vermedikleri görülmektedir.

Bu verilere bakarak, annelerin büyük çoğunluğunun 36-47, babaların ise 47-53 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Bu durum, orta yaş sayılabilecek anne ve babaların, koro eğitiminin yararlı olduğuna inandıklarını ve bu eğitimden çocuklarının yararlanmalarını istedikleri için koroya gönderdiklerini göstermektedir.

Tablo 2

Anne Ve Babaların Öğrenim Durumları

Öğrenim Durumu	Anne		Baba	
	f	%	f	%
Okur-Yazar değil	0	0	0	0
Okur-Yazar, İlkokul Mezunu değil	0	0	0	0
İlkokul Mezunu	2	0,9	1	0,5
Ortaokul Mezunu	4	1,9	3	1,4
Lise ve Dengi Okul Mezunu	44	20,7	32	15,0
Yüksek Okul-Fakülte Mezunu	140	65,7	138	64,8
Y.Lisans-Doktora Mezunu	21	9,9	32	15,0
Cevapsız	2	0,9	7	3,3
TOPLAM	213	100,0	213	100,0

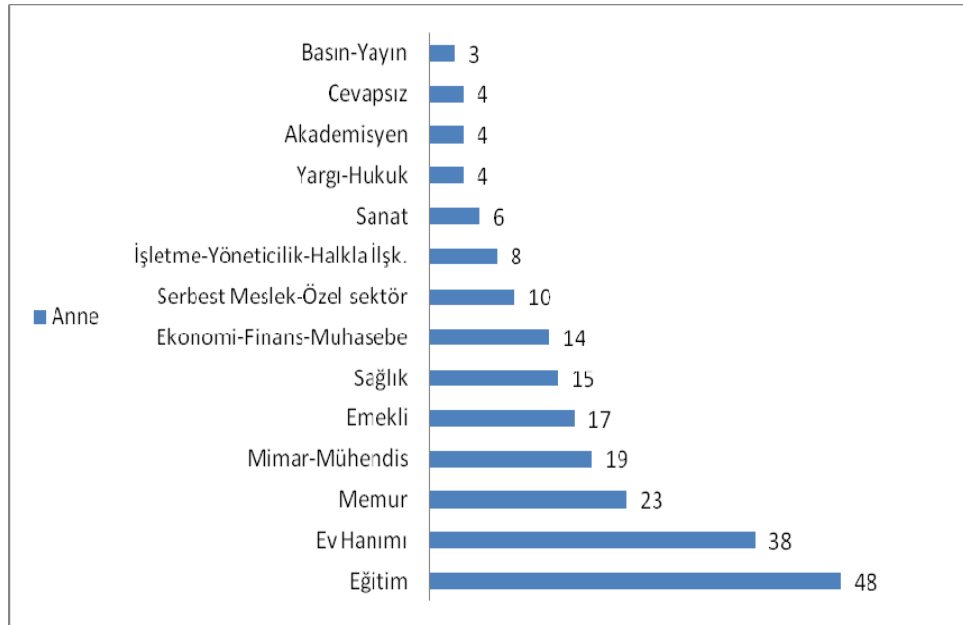
Tablo 2’ de görüldüğü gibi, annelerin %65,7’ si yüksek okul ya da fakülte mezunu, %20,7’ si lise ve dengi okul mezunu, %9,9’ u Y. Lisans ve ya doktora mezunu, %1,9’ u ortaokul mezunu ve %0,9’ u ilkokul mezunudur. Babaların ise %64,8’ inin yüksek okul ya da fakülte mezunu, %15’ inin Y. Lisans veya doktora mezunu, %15’ inin lise ve dengi okul mezunu, %1,4’ ünün ortaokul mezunu ve %0,5’ inin ilkokul mezunu olduğu görülmektedir.

Annelerin %0,9' u, babaların ise %3,3' ü bu soruya cevap vermemişlerdir ayrıca okur -yazar olmayan anne ve babaya ilişkin bir bilgi bulunmamıştır.

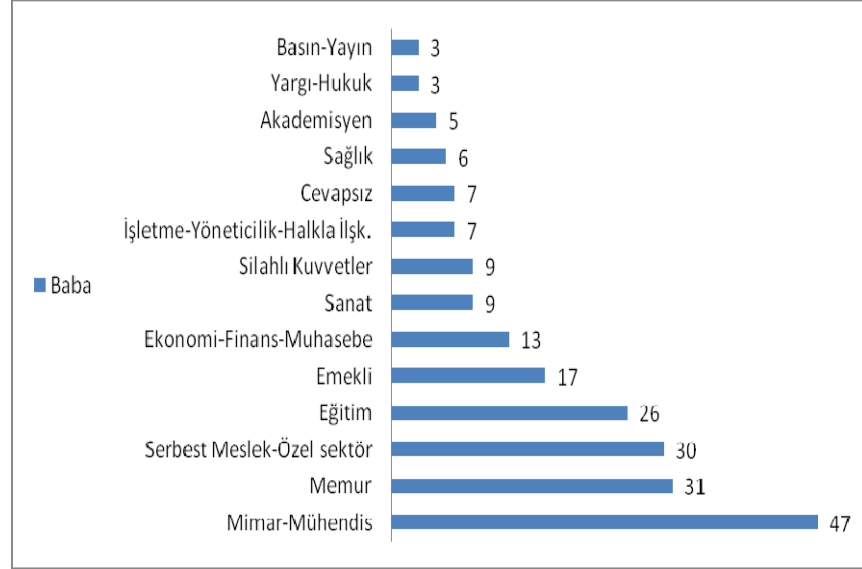
Bu veriler anne ve babaların büyük çoğunluğunun bir yüksek öğrenim kurumundan mezun olduğunu göstermektedir. Eğitim seviyesinin yükselmesiyle, çocuğun eğitimi için daha iyi ve çeşitli eğitim ortamları hazırlamaya çalışan ailelerin, bunun sonucu olarak da çocuk korolarına yönelmiş oldukları düşünülebilir.

Grafik 1

Annelerin Meslek Durumu

Grafik 1' de çalışan annelerin en büyük kısmını mesleği eğitimci olan annelerin oluşturduğu görülmekte, ikinci sırayı ise çalışmayan annelerin oluşturduğu görülmektedir.

Grafik 2**Babaların Meslek Durumu**

Grafik 2’ de babaların büyük çoğunluğunun mimar-mühendis, daha sonra memur ve serbest meslek-özel sektör çalışanı olduğu görülmektedir.

Grafik 1 ve 2’ de görüldüğü gibi, anne ve babaların meslek grupları açısından oldukça çeşitlilik gösterdiği görülmektedir. Grafik 2’ de çalışmayan annelerin, dikkate değer bir çoğunlukta olduğu görülmektedir. Bu durum, annelerin iş olanaklarının bulunmayışı ile açıklanabileceği gibi, çocuklarının yetişmesi sürecine daha etkin katılmak için yapılmış bir tercih olarak da düşünülebilir.

Tablo 3**Anne ve Babanın Birliktelik Durumu**

Birliktelik Durumu	f	%
Anne -Baba Sağ, Beraber	205	96
Anne- Baba Boşanmış	6	2,8
Baba Sağ, Anne Vefat Etmiş	0	0
Anne Sağ, Baba Vefat Etmiş	2	1
TOPLAM	213	100

Tablo 3’ de görüldüğü gibi, anne ve babanın birliktelik durumuna bakıldığında; %96 anne-baba sağ ve beraber, %2,8 ise anne ve babanın boşanmış olduğu ve %1 annenin sağ babanın vefat etmiş olduğu görülmektedir.

Bu tablo çocuğun yetişmesi döneminde büyük önem taşıyan anne ve babanın sağ ve beraber, başka bir deyişle anne, baba ve çocuk(çocuklardan)tan oluşan aile kavramının çok büyük ölçüde korunmuş olduğunu göstermektedir. Bu durum, çocuk korolarında görev alan çocukların çok büyük kısmının, anne ve babanın bir arada ve sağ olduğu aile ortamında yetiştiğini göstermektedir ayrıca çocukların koro eğitimi almalarının aile kavramının korunduğu ailelerce önemsendiği de düşünülebilir.

Tablo 4**Ailede Yaşayan Birey Sayısı**

Birey Sayısı	f	%
2	5	2,3
3	77	36,2
4	114	53,5
5+	17	7,98
TOPLAM	213	100,0

Tablo 4’te görüldüğü gibi, ailelerin %53,5’ i 4 kişiden oluşmakta; %36,2’ si 3 kişiden; %7,98’ i 5 ve daha fazla kişiden; %2,3’ ü 2 kişiden oluşmaktadır.

Bu verilere bakarak ailelerin büyük çoğunluğunun anne, baba ve iki çocuk; İkinci sırada ise anne, baba ve bir çocuktan oluşan çekirdek aile yapısında olduğu görülmektedir. Bu durum Tablo 2’ deki bilgilerle karşılaştırıldığında, eğitim seviyesinin artmasıyla çocuk sayısının azaldığı, bunda çocuklarla ilgilenme olanağının artmasına neden olduğu düşünülebilir.

Tablo 5**Ailelerin Yaşadıkları Semtlerin Bağlı Olduğu İlçeler**

İlçeler	f	%
Altındağ	5	2,3
Çankaya	81	38
Etimesgut	11	5,2
Gölbaşı	1	0,5
Keçiören	16	7,5
Mamak	6	2,8
Polatlı	2	0,9
Sincan	2	0,9
Yenimahalle	89	41,8
TOPLAM	213	100,0

Tablo 5’ te görüldüğü gibi, ailelerin %41,8’ i Yenimahalle, %38’ i Çankaya, %7,5’ i Keçiören, %5,2’ si Etimesgut, %2,8’ i Mamak, %2,3’ ü Altındağ, %0,9’ u Polatlı, %0,9’ u Sincan ve %0,5’ i Gölbaşı ilçelerindeki semtlerde oturmaktadırlar.

Yenimahalle ve Çankaya ilçelerinden korolara gelen çocuk sayısının daha fazla olmasına neden olarak, çocuk korolarının çalışma mekânlarının bu ilçelerin sınırları içerisinde olmaları gösterilebilir. Bunun yanı sıra bu ilçelerde yaşayan ailelerin sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik açıdan daha iyi bir seviyede oldukları da söylenebilir.

Tablo 6

Ailelerin Ev Sahibi Olma Durumu

Oturulan Ev	F	%
Kendi Evim	141	66,2
Kira	54	25,4
Diğer(lojman vs.)	18	8,5
TOPLAM	213	100,0

Tablo 6’ da görüldüğü gibi, ailelerin % 66,2’ si kendi evinde, %25,4’ ü ise kiralanmış bir evde yaşamaktadır. Bu soruya ailelerin %8,5’ i ise “diğer” seçeneğini işaretleyerek cevap vermiştir; “diğer” seçeneğini ise aile büyüklerinin evi ya da lojman olarak açıklamışlardır.

Tablo 6, 7 ve 8’ in bulguları birlikte yorumlanacaktır.

Tablo 7**Ailelerin Araç Sahibi Olma Durumu**

Araç	f	%
Yok	30	14,1
Var	177	83,1
Diğer (iş aracı)	6	2,8
TOPLAM	213	100,0

Tablo 7’ de görüldüğü gibi, ailelerin %83,1’ inin kendine ait aracı vardır. %2,8’ inin “diğer” seçeneği ile kendine ait aracı olmadığı ancak işyerlerine ait araçları kullandıkları saptanmıştır. Ailelerin %14,1’ inin ise araç sahibi olmadığı görülmektedir.

Tablo 8**Ailelerin Aylık Gelir Durumu**

Aylık Gelir	f	%
1000 TL -	7	3,3
1000-2000 TL	52	24,4
2000-3000 TL	66	31,0
3000-4000 TL	44	20,7
4000 TL +	34	16,0
Cevapsız	10	4,7
TOPLAM	213	100,0

Tablo 8’ de görüldüğü gibi, ailelerin %31’nin aylık geliri 2000-3000 TL arasında, %24,4’ ünün 1000-2000 TL arasında, %20,7’ sinin 3000-4000 TL arasında, %16’ sının 4000 TL ve üzerinde %3,3’ ünün 1000 TL ve altındadır. Bu soruya ailelerin %4,7’ sinden cevap alınamamıştır.

Tablo 6 ve 7’ deki bilgilere bakarak, ailelerin çoğunlukla kendilerine ait bir evde yaşadıkları ve kendilerine ait bir araçlarının olduğu görülmektedir. Ayrıca tablo

8’ e bakıldığında ailelerin gelir durumlarının çoğunlukla orta düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Genel olarak tablo 6,7 ve 8’ den, ailelerin çoğunun ekonomik durum açısından, Türkiye’ deki asgari ücret ve yaşam koşullarına göre, daha iyi bir durumda oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 9

Koro Çalışmalarına Ulaşımın Sağlanması Durumu

Ulaşımı Sağlama	f	%
Kendi Aracım İle	158	74,2
Toplu Taşıma Araçları İle	35	16,4
Diğer(servis, taksi,yürüyerek)	20	9,4
TOPLAM	213	100,0

Tablo 9’ da görüldüğü gibi, ailelerin % 74 ‘ü kendi aracı ile, %16,4’ ü toplu taşıma araçları ile ulaşımını sağlamaktadır. “Diğer” seçeneğini işaretleyenler ise servis veya taksi ile ya da yürüyerek ulaşım sağladıklarını belirtmişlerdir

Tablo 9, ailelerin çalışmalar için çoğunlukla kendilerine ait araçları tercih ettiklerini göstermektedir. Tablo 9 ve Tablo 7 karşılaştırıldığında, kendine ait aracı olduğu halde çalışmalara ulaşımını, servis, taksi ya da yürüyerek sağlayanların olduğu da görülmektedir.

Tablo 10

Çocuğun Koro Çalışmalarına Götürülmesi Durumu

Çalışmalara Götürüp-Getirme	f	%
Genellikle Anne	58	27,2
Genellikle Baba	85	39,9
Genellikle Anne ve Baba	53	24,9
Diğer(çocuğun kendisi)	17	8,0
TOPLAM	213	100,0

Tablo 10’ da görüldüğü gibi, ailelerde çalışmalara çocukları götürüp getirme işini %39,9 babalar, %27,2 anneler, %24,9 ise anne ve baba birlikte yapmaktadırlar. Ayrıca “diğer” seçeneğini işaretleyenlerin oranı ise %8’dir.

Tablo 10’ a bakarak, ailelerde çoğunlukla çocukları koro çalışmalarına götürüp getirme işini babaların yaptığı görülmektedir. Çocukların, çocuk korosunda eğitim alma sürelerinin oldukça uzun olduğu bilgisinin göz önüne alınmasıyla birlikte çocukları bu süreçte çalışma ortamına getirip götürme işi ailelerin bu iş için oldukça özveride bulunduklarının pek çok göstergesinden biridir.

Tablo 11

Ailelerin Müzikle Amatör Olarak İlgilenme Durumu

Amatör Olarak	F	%
Yok	97	45,5
Var	116	54,5
TOPLAM	213	100,0

Tablo 11’ da, ailelerin % 54,5’inin amatör olarak müzikle ilgilendiğini görülmektedir.

Tablo 12

Ailelerde Müziğin Meslek Olarak Seçilmesi Durumu

Meslek Olarak	F	%
Yok	165	77,5
Var	48	22,5
TOPLAM	213	100,0

Tablo 12’ de görüldüğü gibi, ailelerin %22,5’i müziği meslek olarak seçmiş, %77,5’i ise müzik dışında bir meslek sahibi oldukları görülmektedir.

Tablo 11 ve 12’ e bakarak, ailedeki bireylerin çoğunluğunun müzikle ilgili bir meslek edinmemiş olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum, müzikle uğraşmanın ve müzikle ilgili etkinliklerde bulunmanın, aileler tarafından önemsendiğini göstermektedir. Bunun yanında müziği meslek olarak yapan ailelerin oranı da bu korolardaki eğitimin önemsendiğinin göstergesidir.

Tablo 13

Koro Çalışmalarından Haberdar Olma Durumu

Haberdar Olma	f	%
Müzik Öğret. Aracılığı ile	32	15,0
Bir Yakınım Aracılığı ile	90	42,3
Kitle İletişim Araçları ile	54	25,4
Diğer(ailenin kendi araştırması)	37	17,4
TOPLAM	213	100,0

Tablo 13’ de görüldüğü gibi, ailelerin %42,3’ ü bir yakını aracılığı ile, %25,4’ ü kitle iletişim araçları yoluyla, %17, 4’ ü “diğer” seçeneğini işaretleyerek kendi çabalarıyla, araştırarak ve %15’ i müzik öğretmeni aracılığı ile öğrendiğini belirtmiştir.

Bu verilere göre, bu tür etkinliklerin duyulması ve yaygınlaşmasında en çok aile yakınlarının birbirlerini haberdar ettikleri anlaşılmaktadır. Koroların öğrenci alım sürecinde en çok kullandıkları kitle iletişim araçlarının da bu süreçte etkin rol oynamakta olduğu görülmektedir, bunun yanında ailenin kendi yönlendirmesi ile bu eğitime katılanların oranı da dikkate değer çokluktur. Veriler içinde dikkate değer olan bir diğer nokta da müzik öğretmenlerinin bu süreçte en az paya sahip olmasıdır.

Tablo 14**Ailelerin Koro ve Sosyalleşme İlişkisi Hakkındaki Görüşleri**

Sosyalleşmeyi Sağlıyor	f	%
Tamamen Katılıyorum	139	65,3
Büyük Ölçüde Katılıyorum	60	28,2
Kısmen	13	6,1
Az Katılıyorum	1	0,5
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
TOPLAM	213	100,0

Tablo 14’ de görüldüğü gibi, ailelerin %65,3’ü çocuk korolarının çocuğun sosyalleşmesine katkı sağladığı görüşüne tamamen katılıyor, %25,2’ si bu görüşe büyük ölçüde katılıyor, %6,1’ i kısmen ve %0,5’ i az katılıyor. Bu görüşe kesinlikle katılmadığını belirten bir aileye rastlanmamıştır.

Tablo 14’ deki veriler, ailelerin büyük çoğunluğunun, çocuk korosunun sosyalleşmeye katkı sağladığına inandıklarını göstermektedir.

Tablo 15**Ailelerin, Çocuklarının Müziği Meslek Olarak Seçmelerini İsteme Durumu**

Seçmesini İsteme	f	%
Tamamen Katılıyorum	50	23,5
Büyük Ölçüde Katılıyorum	60	28,2
Kısmen	73	34,3
Az Katılıyorum	23	10,8
Kesinlikle Katılmıyorum	7	3,3
TOPLAM	213	100,0

Tablo 15’te görüldüğü gibi, ailelerin %34,3’ ü bu soruya kısmen diyerek, %28,2’ si büyük ölçüde katılıyorum diyerek, % 23,5’ i tamamen katılıyorum diyerek, %10,8’ i az katılıyorum diyerek ve % 3,3’ ise kesinlikle katılmıyorum diyerek cevap vermiştir.

Bu tabloya bakarak, ailelerin büyük çoğunluğunun, çocuğunun meslek olarak müzikle ilgili bir alanı seçmesini istediği söylenebilir.

4.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt problemi “resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk korolarında görev alan çocukların profili nedir?” şeklinde oluşturulmuştur.

Tablo 16

Çocuğun Yaşı

Yaş	f	%
7-10 yaş	126	58,3
11-14 yaş	90	41,7
TOPLAM	216	100

Tablo 16’da görüldüğü gibi, koroları oluşturan çocukların %58,3’ü 7-10 yaş aralığındaki çocuklardan oluşmakta; %41,7’si ise 11-14 yaş aralığındaki çocuklardan oluşmaktadır.

Bu verilerin çocuk koroları için uygun kabul edilen 06-17 yaş aralığı ile örtüştüğü söylenebilir.

Tablo 17**Çocuğun Cinsiyeti**

Cinsiyet	f	%
Kız	171	79,2
Erkek	45	20,8
TOPLAM	216	100

Tablo 17’ de görüldüğü gibi, koroları oluşturan çocukların %79,2’ si kız, %20,8’ i ise erkek çocuklardan oluşmaktadır.

Korolara devam eden çocukların büyük çoğunluğunun kız çocuklarından oluşuyor olmasına neden olarak, kız ve erkek çocuklar arasındaki cinsiyet farkından kaynaklanan nedenler gösterilebilir. Bu farklılıkların, kız ve erkek çocuklarının ilgi, tutum ve davranışlarına yansıdığı düşünülmektedir.

Tablo 18**Çocuk Korosuna Devam Etme Süreleri**

Koroda Eğitim Alma Süresi	f	%
1 Yıl	43	19,9
2-5 Yıl	156	72,2
6-10 Yıl	17	7,9
TOPLAM	216	100,0

Tablo 18’ de görüldüğü gibi, çocukların %72,2’ si 1-5 yıl, %19,9’ u 1 yıldan az ve %7,9’ u 6-10 yıldan beri çocuk korosuna devam etmektedir.

Bu verilere bakarak, çocuk korolarının büyük çoğunluğunu, koroya yeni başlayanlar ve 2 ile 5 yıl arasında değişen sürelerde devam etmekte olan çocukların oluşturduğu anlaşılmaktadır. Bu korolara 5 yıl ile 10 yıl arasında değişen sürelerde devam eden çocukların olduğu da görülmektedir. Bu zaman dilimleri, çocukların bir işle uğraşma sürecindeki motivasyonları bakımından oldukça uzun sürelerdir ve bu motivasyonu uzun süre devam ettirmek çoğu zaman gerçekleştirilmesi zor bir durumdur ancak, Tablo 17'ye bakarak çocukların koroda şarkı söylemeyi sevdikleri ve yaşamlarında önemli bir uğraş olarak gördükleri, bu nedenle de çalışmalara uzun süreler devam ettikleri sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 19

Çocuğun Çalışmalara İsteyerek Katılma Durumu

Severek- İsteyerek Katılıyor	f	%
Tamamen Katılıyorum	153	71,8
Büyük Ölçüde Katılıyorum	45	21,1
Kısmen	13	6,1
Az Katılıyorum	1	0,5
Kesinlikle Katılmıyorum	1	0,5
TOPLAM	213	100,0

Tablo 19' da görüldüğü gibi, ailelerin %71,8' i çocuğunun çalışmalara severek ve isteyerek katıldığı görüşüne tamamen katılıyor, %21,1' i büyük ölçüde katılıyor, % 6,1' i kısmen, %0,5' i az katılıyor ve % 0,5' i ise kesinlikle katılmıyor.

Bu tabloya bakarak, çocukların büyük çoğunluğunun koro çalışmalarına isteyerek katıldıkları söylenebilir. Tablo 18' deki verilerde de görüldüğü gibi çocukların koroya severek ve isteyerek katılması, bu çalışmaların uzun süre devam etmesinin nedeni olarak düşünülebilir.

Tablo 20**Çocuğun Koro Dışında Müzikle İlgili Katıldığı Etkinlikler Durumu**

Müzikle İlgili Başka Bir Etkinliğe Katılma	f	%
Hayır	105	49,3
Evet	108	50,7
TOPLAM	213	100,0

Tablo 20’ de görüldüğü gibi, çocuk korolarına devam eden çocukların %50,7’ si müzikle ilgili farklı etkinliklere de katılıyor. %49,3’ ü ise müzikle ilgili olarak sadece koroya devam ediyor, başka bir müziksel etkinlikte bulunmuyor.

Bu verilere bakarak, çocukların koro dışında da müzik ilgili etkinliklerde yer aldıkları söylenebilir. Ailelerin çoğu, bu etkinliklerin çoğunu çalgı öğrenme olarak belirtmişlerdir.

Tablo 21**Çocuğun Katıldığı Müzik Dışı Etkinlikler Durumu**

Müzik Dışı Etkinliğe Katılma	f	%
Yok	79	37,1
Var	134	62,9
TOPLAM	213	100,0

Tablo 21’ de görüldüğü gibi, çocukların %62, 9’ u müzik dışı etkinliklere katılmaktadır. %37,1’ ise sadece müziksel etkinliklerde yer almaktadır.

Bu verilere göre, çocukların büyük çoğunlunun koronun yanında farklı sosyal ve sanatsal etkinliklerde yer aldığı söylenebilir. Aileler, çocukların tercih ettikleri bu sosyal ve sanatsal etkinliklerin çoğunlukla spor, dans, resim ve tiyatro olduğunu

belirtmişlerdir. Bu etkinliklere katılım oranının yüksek olması, ailelerin çocuklarını çok yönlü bireyler olarak yetiştirme isteğinin bir sonucu olarak düşünülebilir.

1.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Resmi ve Özel kurumlara bağlı çocuk korolarının olanakları nedir?” şeklinde oluşturulmuştur.

Görüşme verilerinin analizi aşağıdaki gibidir:

Koro şeflerinin, koronun maddi olanakları ve bir yılda yapılan konser sayısı hakkındaki görüşlerini anlamak amacıyla sorulan sorular ve soruların cevapları aşağıdaki şekillerde sergilenmiştir.

Şekil 1
Çocuk Korolarında Yardımcı Şef Bulunma Durumu

Yardımcı Şef					
Devlet Çok Sesli Çocuk Korusu	TRT Ankara Çocuk Korusu	TPKD Çocuk Korusu	Hacettepe Çocuk Korusu	SCA Vakfı JM Çocuk Korusu	Başkent Üniversitesi Çocuk Korusu
Var	Var	Yok	Var	Yok	Yok

Şekil 1’ de, koro şeflerinin yarısının, yardımcı şeflerle çalıştığı görülmektedir. Bu durum, koro çalışmalarında şef ve yardımcı şefin ortak bir çalışma yürüttüğünü göstermektedir. Bu durumun, çalışmalardan önceki hazırlık aşamasını ve çalışma zamanlarını daha verimli hale getirdiği düşünülmektedir

Şekil 2
Çocuk Korolarında Piyano Eşlikçisi Bulunma Durumu

Piyano Eşlikçisi					
Devlet Çok Sesli Çocuk Korusu	TRT Ankara Çocuk Korusu	TPKD Çocuk Korusu	Hacettepe Çocuk Korusu	SCA Vakfı JM Çocuk Korusu	Başkent Üniversitesi Çocuk Korusu
Var	Var	Yok	Var	Var	Yok

Şekil 2’ de görüldüğü gibi, çocuk korolarının çoğu çalışmalar sırasında piyano eşliğinden yararlanmaktadırlar. Bu soruya “yok” cevabını veren şefler, sadece konser zamanlarında piyano eşlikçisi ile birlikte çalıştıklarını belirtmişlerdir. Bunun yanında şefler çalışmalar sırasında piyano eşliklerini zaman zaman kendilerinin yaptıklarını belirtmişlerdir. Bütün şefler çalışmalar sırasında yapılan ses ısıtma çalışmaları için de piyano kullandıklarını belirtmişlerdir.

Şekil 3
Koro Şeflerinin, Koronun Çalışma Yaptığı Mekânın Elverişli Olup Olmadığına İlişkin Görüşleri

Çalışma Ortamı					
Devlet Çok Sesli Çocuk Korusu	TRT Ankara Çocuk Korusu	TPKD Çocuk Korusu	Hacettepe Çocuk Korusu	SCA Vakfı JM Çocuk Korusu	Başkent Üniversitesi Çocuk Korusu
Evet	Evet	Evet	Evet	Evet	Hayır

Şekil 3’de görüldüğü gibi, koro şeflerinin çoğu, çalışma mekânlarını elverişli bir ortam olarak belirtmişlerdir. Çocuk korolarının çalışma ortamları genel olarak, çalışma salonu ve ailelerin bekleyebilmeleri için oluşturulmuş bir salondan oluşmaktadır. Çalışma ortamında ise genel olarak bir piyano, nota sehpaları ve

sandalyeler bulunmaktadır. Ayrıca, çoğunlukla koro çalışmalarının yapıldığı salonlarda koronun yerleşiminin elverişli olması için basamak(platform) kullanılmıştır. Çalışmaların verimli olmasının, çalışma mekânının elverişli olmasıyla yakından ilgili olduğu düşünülmektedir.

Şekil 4

Koro Giderlerinin Karşılanması

Kaynaklar					
Devlet Çok Sesli Çocuk Korusu	TRT Ankara Çocuk Korusu	TPKD Çocuk Korusu	Hacettepe Çocuk Korusu	SCA Vakfı JM Çocuk Korusu	Başkent Üniversitesi Çocuk Korusu
Kurum	Kurum	Destekleyici(sponsor)	Aidat	Kurum	Kurum
Aidat		Aidat		Aidat	

Şekil 4' e görüldüğü gibi, çocuk korolarının giderlerinin büyük çoğunlukla kurumlar tarafından karşılandığı söylenebilir. Bunun dışında, ailelerden aidat alındığı görülmektedir. Koro şefleri, bu aidat miktarlarının çok düşük olduğunu belirtmişlerdir. Aidat alınmayan kurumlardaki şefler ise konser kıyafeti giderlerinin aileler tarafından karşılandığı belirtmişlerdir. Bütün bu veriler, koro çalışmaları için gereken ortam ve koşulların sağlanması için kurumların ve ailelerin maddi olarak destek verdiklerini göstermektedir.

Şekil 5
Koroya Öğrenci Alım Sürecinin Duyurulması

Öğrenci alınma sürecinin duyurusu
Görüşmeye katılan, bütün şefler koroya öğrenci alım sürecinin duyurulması ile ilgili soruya; afiş, gazete, TV ve internet aracılığı ile verilen ilanlarla duyuru yapıldığı cevabını vermişlerdir.

Şekil 5’te, koroların bu süreci duyurmak için en çok kitle-iletişim araçlarından yararlandıkları görülmektedir. Ancak Tablo 12’ de aileler en çok bir yakınları aracılığı ile bu süreçten haberdar olduklarını belirtmişlerdir. Bu durum, kitle-iletişim araçları yoluyla yapılan duyurulardan daha çok ailelerin birbirlerini haberdar etmelerinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Şekil 6
Koroların Sayısal Durumları

Kaç Kişi					
Devlet Çok Sesli Çocuk Korosu	TRT Ankara Çocuk Korosu	TPKD Çocuk Korosu	Hacettepe Çocuk Korosu	SCA Vakfı JM Çocuk Korosu	Başkent Üniversitesi Çocuk Korosu
İki koro için,100	İki koro için,140	55	25	20	60

Şekil 6’ da çocuk korolarının genel olarak 50 ve daha fazla çocuktan oluştuğu görülmektedir. Uzmanlar, bir çocuk korosunda olması gereken ideal sayıyı 50 ve üzeri olarak belirtmişlerdir. Sayıları 50’ nin altında olan koroların şefleri ise yeni kurulan korolar olduklarını ve çeşitli nedenlerle koro çalışmalarını bırakmak zorunda kalan öğrenciler olduğunu dolayısıyla sayılarının azaldığını belirtmişlerdir. Bu

durum, koroların gerek nitelik olarak gerekse nicelik olarak gelişimini sağlaması bakımından zamana ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir.

Şekil 7

Koroların Çalışma Süreleri

Haftalık Çalışma Süresi					
Devlet Çok Sesli Çocuk Korosu	TRT Ankara Çocuk Korosu	TPKD Çocuk Korosu	Hacettepe Çocuk Korosu	SCA Vakfı JM Çocuk Korosu	Başkent Üniversitesi Çocuk Korosu
Türkiye Çocukları Korosu ile 5 saat, Melodi Çocuk Korosu ile 4 saat	Üretim Korosu ile 6 saat, Hazırlık Korosu ile 4 saat	2,5 saat	3 saat	,1,5 saat	2 saat

Şekil 7’ de çocuk korolarının çalışmalarını haftalık olarak düzenlediği görülmektedir.

Şekil 8

Koro Şeflerinin, Koro Çalışmalarına Devamsızlık Yapılıp Yapılmaması

Durumuna İlişkin Görüşleri

Devamsızlık Durumu
Görüşmeye katılan bütün şefler, koro çalışmalarında devamsızlıkla ilgili sorun yaşamadıklarını ifade etmişlerdir. Ancak hastalık durumunda nadiren devamsızlık yapıldığını ayrıca, MEB sınav sistemi nedeniyle çoğu öğrencinin dershaneye gitmesi sebebiyle de zaman zaman devamsızlık yapılabildiğini belirtmişlerdir.

Bu görüşlere bakarak, çocuk korolarına giden çocukların, çalışmalara zorunlu olmadıkça devamsızlık yapmadığı söylenebilir.

Şekil 9
Koroların Konser Sayıları

Konser Sayısı					
Devlet Çok Sesli Çocuk Korusu	TRT Ankara Çocuk Korusu	TPKD Çocuk Korusu	Hacettepe Çocuk Korusu	SCA Vakfı JM Çocuk Korusu	Başkent Üniversitesi Çocuk Korusu
7 yurt içi,2 yurt dışı, toplam 9 konser	14 konser	5 konser	2 konser	3 konser	1 konser

Şekil 9'a bakarak, çocuk korolarının her yıl çalışmalarını en az bir defa sergiledikleri söylenebilir.

4.4 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Resmi ve Özel kurumlara bağlı çocuk korolarında görev yapan koro şeflerinin profili nedir?” şeklinde oluşturulmuştur.

Görüşme verilerinin analizi aşağıdaki gibidir:

Şekil 10

Koro Şeflerinin Öğrenim Durumları

Öğrenim Durumu
Görüşmeye katılan bütün şefler, müzik alanı ile ilgili bir yüksek öğrenim kurumundan mezun olduklarını belirtmişlerdir, ayrıca şeflerin çok büyük çoğunluğu alanları ile ilgili olarak lisansüstü eğitimlerini de tamamladıklarını belirtmişlerdir.

Şekil 10’ a bakarak, koro şeflerinin yaptıkları işle ilgili yeterliliğe sahip oldukları söylenebilir.

Şekil 11

Koro Şeflerinin Çocuk Korosunda Çalışma Süreleri

Çocuk Korosunda Şeflik Süresi					
Devlet Çok Sesli Çocuk Korusu	TRT Ankara Çocuk Korusu	TPKD Çocuk Korusu	Hacettepe Çocuk Korusu	SCA Vakfı JM Çocuk Korusu	Başkent Üniversitesi Çocuk Korusu
5 yıl	23 yıl	17 yıl	11 ve 6 yıl	24 yıl	7 yıl

Şekil 12
Koro Şeflerinin Kurumda Çalışma Süreleri

Kurumda Çalışma Süresi					
Devlet Çok Sesli Çocuk Korusu	TRT Ankara Çocuk Korusu	TPKD Çocuk Korusu	Hacettepe Çocuk Korusu	SCA Vakfı JM Çocuk Korusu	Başkent Üniversitesi Çocuk Korusu
16 yıl	23 yıl	17 yıl	4 yıl	3 yıl	3 yıl

Şekil 11 ve 12’de görüldüğü gibi, koro şefleri uzun yıllardır çocuk korolarında çalışmaktadırlar. Şefler, çoğunlukla bu işe şu an çalıştıkları kurumda yardımcı şef olarak başlayıp daha sonra şef olarak görevlerini sürdürdüklerini belirtmişlerdir.

Şekil 13
Koro Şeflerinin Çocuk Korusu Alanını Seçme Nedenleri

Çocuk Korosunu Seçme Nedeni					
Devlet Çok Sesli Çocuk Korusu	TRT Ankara Çocuk Korusu	TPKD Çocuk Korusu	Hacettepe Çocuk Korusu	SCA Vakfı JM Çocuk Korusu	Başkent Üniversitesi Çocuk Korusu
Kurum atadığı için	Sevdiği için	Sevdiği için	Sevdiği için	Sevdiği için	Sevdiği için

Tablo 13’ de genel olarak şeflerin bu soruya, “çocukları ve onların müziklerini sevdiğim için” cevabını verdikleri görülmektedir. Bu cevap doğrultusunda çocuk korosunda şeflik yapmanın, çocukları sevmekle yakından ilgili olduğu sonucuna ulaşılabilir.

BÖLÜM 5

SONUÇLAR ve ÖNERİLER

5.1 Sonuçlar

Resmi ve Özel Kurumlara Bağlı Çocuk Koroları Profiline İncelenmesi adlı araştırmada, “ bu koroların profili nedir?” sorusuna cevap aranmıştır. Bu bağlamda çocuk korolarında eğitim almakta olan çocukların aileleri, korolarda görev yapan şefler ve koroların olanakları araştırılmıştır. Bu araştırma yapılırken Ankara’ daki resmi ve özel kurumlara bağlı olan ve en az iki yıldır çalışmalarını sürdüren korolar inceleme kapsamına alınmıştır.

Bu araştırmada, problem ve alt problemler doğrultusunda elde edilen bulgulara dayalı olarak şu sonuçlara ulaşılmıştır:

5.1.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Bu korolarda eğitim alan çocukların anne ve babaları çoğunlukla orta yaş grubunda, bir üniversite mezunu, ekonomik açıdan orta düzeyde ve kendilerine ait bir ev ve arabalarının bulunduğu belirlenmiştir. Ayrıca ailelerin çoğunluğunun müzikle ilgili bir meslek sahibi olmadıkları ve amatör olarak müzikle ilgilendikleri ortaya çıkmıştır. Ailelerin, çocuk korosunu çoğunlukla bir yakınları aracılığı ile öğrendiklerini, çocuk korosunda yer almanın çocukların sosyalleşmesine katkı sağladığını, çocukların koroda şarkı söylemeyi sevdiklerini belirtmişlerdir.

5.1.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Bu koroların 7 ile 14 yaş aralığındaki çocuklardan oluştuğu, bu çocukların da çok büyük çoğunluğunu kız çocuklarının oluşturduğu ve çocukların uzun süre bu korolarda eğitim aldıkları belirlenmiştir. Ayrıca, çocukların çoğunun müzikle ilgili

farklı etkinliklere de katıldığı, bunun yanında spor, resim, dans, tiyatro gibi müzik dışı etkinliklerde de yer aldıkları belirlenmiştir.

5.1.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk korolarının olanakları, koro şeflerinin görüşme sorularına verdikleri cevaplar çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Bu bağlamda, resmi ve özel kurumlara bağlı çocuk koroları, çoğunlukla çalışmalarını elverişli bir mekânda yaptıkları, yardımcı şef ve piyano eşlikçileri ile birlikte çalıştıkları, koroya öğrenci alım sürecini kitle–iletişim araçları yoluyla kurum tarafından duyurdıkları, yılda en az bir defa konser verdikleri ve koronun giderlerinin çoğunlukla kurum ve aile tarafından karşılandığı sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.4 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Bu korolarda görev yapmakta olan şeflerin, müzik alanı ile ilgili bir üniversiteden mezun oldukları ve çoğunlukla lisansüstü eğitim gördükleri, çocuk korosunda şef olarak uzun süredir çalışmakta oldukları ve çoğunlukla çocukları ve çocuk müziğini sevdikleri için bu işi yapmayı seçtiklerini belirtmişlerdir.

5.2 Öneriler

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulmuştur:

1. Resmi ve özel kurumlar bünyesinde çalışmalarını sürdürmekte olan çocuk koroları, kurumsallaşmanın getirdiği düzen içinde çalışmalarını istikrarlı olarak sürdürmektedirler. Koro çalışmalarının düzen içinde yürütülmesi, koronun niteliği açısından çok büyük önem taşıdığı için bu çalışmalara maddi kaynak ve olanak sağlayan resmi ve özel kurumlar çoğaltılmalıdır.

2. Belediyeler bünyesinde ulusal çocuk şarkıları dağarımıza ait şarkıların seslendirildiği çocuk koroları kurulmalı ve destek sağlanmalıdır.
3. Çocuk koroları, olanaklar bakımından daha iyi bir duruma getirilmelidir. Bu noktada, çocuk korolarında, koro şeflerinin yanı sıra daimi bir yardımcı şef ve piyano eşlikçisi olmalıdır.
4. Çocuk koroları, çocukların sosyalleşmesine katkı sağlayan bir unsur ve onların içsel dünyalarını zenginleştirme yolunda atılmış bir adım olarak düşünüldüğünde, çocuğun müzik eğitimi alma yolunda ona sunulabilecek çeşitli yollardan biri olarak ortaya çıkmaktadır. Bu süreci en iyi biçimde değerlendirmek, Türkiye’ de çocuk korolarının yaygınlaşması ve nitelikli çocuk koroları oluşturulmasını sağlamak için öncelikle üniversitelerin müzik eğitimi ana bilim dalları, müzik eğitimi bölümü statüsüne kavuşturulmalı ve müzik öğretmenliği programlarında koro şefliği ile ilgili dersler çoğaltılmalıdır.
5. Müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin koro eğitimi ve yönetimi derslerindeki kazanımlarını uygulayabilmeleri için resmi ve özel kurumlarca uygulama çocuk koroları oluşturulmalı ve üniversiteler bu öğrencilerin çalışma olanaklarını belirlemeli, planlamalı ve yürütmelidir.
6. Türkiye’nin müzik kültürünü zenginleştirmek ve en temelden başlayarak yaymak için T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın, geçmiş dönemlerde gerçekleştirilmiş olan çocuk koroları projelerini yeniden ele alması sağlanmalıdır. Bu konuda hazırlanan projeler güncellenerek tekrar hayata geçirilmelidir.
7. Çocuk korolarının, Türkiye genelinde yaygınlaşmasını sağlamak ve bir müzik ağı oluşturmak için çocuk koroları şenliği düzenlenmelidir.

KAYNAKÇA

AKBAŞ, E., AKBAŞ, O. (2008). Kırıkkale İl Merkezinde Bulunan Genel Lise Öğrencilerinin Profillerine İlişkin Bir Araştırma. **Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi**, <<http://www.tsadergisi.org>> adresinden 5 Ekim 2009 tarihinde alınmıştır.

AKDOĞU, O (2002). Sivil Kurumlarca Oluşturulan Koroların Türk Müzik Bilincine Olumlu ve Olumsuz Etkileri. **Uluslararası “Avrupa’da ve Türk Cumhuriyetleri’nde Müzik Kültür ve Eğitimi Kongresi”**, 13-16 Kasım, Gazi Üniversitesi, Ankara.

AKIN, C. (1988). Çocuklar ve Gençler İçin Yazılacak Eğitici Müzik İhtiyacı ve Bestecilerin Bu Yönde Teşviki. **Birinci Müzik Kongresi**. 14-18 Haziran. Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, Ankara.

APAYDIN, M. (2001). Koro İle Müzik Eğitimi’nin Toplumun Müziksel Düzeyini Geliştirmedeki Yeri ve Önemi. **I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu**. 1-3 Kasım. Gazi Üniversitesi, Ankara.

ARICI, B. (2008). Sanat Yaşama Biçim Verir. **III. Ulusal Sanat Eğitimi Sempozyumu Sanat Eğitimi ve Şiddet**. Gazi Üniversitesi, Ankara.

ARKAN, M. (1971). **Koro ve Koro Yönetimi**. (Birinci Baskı). İstanbul: Devlet Kitapları.

ATEŞ, A. (1995). Sunuş. **Ailede Çocuk Eğitimi Araştırması**. Ankara: Bizim Büro Basımevi.

AYDOĞAN, S. (2000). **T.C Kültür Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı ile Resmi Yazışmalar. Kişisel Arşivi**. Ankara.

AYDOĞAN, S. (2007). **Oynayarak Eğlenerek Müzik Dilini Öğreniyoruz**. Ankara: Arkadaş Yayınevi.

AYTEPE, Ç., DEĞER, A. Ç. (2009). **Çocuk Korolarında Temel Müzik Eğitimi 2**. (Birinci Baskı). Ankara: Punto Grafik Tasarım Matbaacılık.

BACANLI, H. (1997). **Sosyal İlişkilerde Benlik Kendini Ayarlamının Psikolojisi**. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

BARIŞ, D.A., ŞENDURUR, Y. (2002). Müzik Eğitimi ve Çocuklarda Bilişsel Başarı. **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt 22, Sayı 1. Ankara.

BEZDÜZ, R. (2001). Müzik Toplum Etkileşiminde Koro Müziğinin Rolü/ Koro Müziği Yoluyla Toplumsal Konulara Eğilme. **I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu**. 1-3 Kasım. Gazi Üniversitesi, Ankara.

BİROL, B. (2000). **Koro Eğitimi ve Yönetiminde İlkeler ve Yöntemler**. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

ÇETİN, A. (1988). Çocuk ve Gençlik Koroları. **Birinci Müzik Kongresi**. 14-18 Haziran. Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, Ankara.

ÇEVİK, S. (1999). **Koro Eğitimi Yönetimi ve Teknikleri**. (İkinci Baskı). Ankara: Yurtrenkleri Yayınevi.

ÇİFTÇİ, E. (2002). Türkiye’ de Kültür Bakanlığı Tarafından Kurulan İl Çocuk Ve Gençlik Korolarının; Toplumsal Müzik Kültürümüzün Gelişmesi Açısından Önemi ve Gerekliliği. **Uluslararası “Avrupa’da ve Türk Cumhuriyetleri’nde Müzik Kültür ve Eğitimi Kongresi”**, 13-16 Kasım, Gazi Üniversitesi, Ankara.

DOĞANARSALAN, E. (2008). Koro Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Başkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Bilimleri Anabilim Dalı.

EDMAN, I. (1977). **Sanat ve İnsan**. (İkinci Baskı). Çeviren: Turhan OĞUZKAN. İstanbul: İnkılap ve Aka Basımevi.

EGÜZ, S. (1999). **Toplu Ses Eğitimi 1**. Ankara: Doğu Matbaacılık.

EGÜZ, S. (1998). **Koro Eğitimi ve Yönetimi**. Ankara: Doğu Matbaacılık.

ETİKE, S. (1995). **Sanat Eğitimi Yazıları**. (Birinci Baskı). Ankara: İlke Yayınevi.

GÜLTEK, B. (2007). *Zoltan Kodaly ve Kodaly Yöntemi* (30 Ekim 2007). <http://www.muzikegitimcileri.net/makaleler/>, adresinden 20 Nisan 2009 tarihinde alınmıştır.

İLHAN, A. Ç. (2002). Yaratıcı Düşüncenin Geliştirilmesinde Sanat Eğitiminin Rolü. **Çoluk Çocuk, Aylık Anne Baba Eğitimci Dergisi**, Sayı 19. Ankara: Kök Yayıncılık.

KAĞITÇIBAŞI, Ç. (2000). **Kültürel Psikoloji-Kültür Bağlamında İnsan ve Aile**. (İkinci Baskı). İstanbul: Evrim Yayınevi.

KAYGISIZ, M. (2004). **Müzik Tarihi**. (İkinci Baskı). İstanbul: Kaynak Yayınları.

LEVİNE, M. (2003). **Her Çocuk Başarabilir**. (İkinci Baskı). İngilizceden Çeviren: Zeliha BABAYİĞİT. İstanbul: Boyner Yayınları.

OKTAY, A. (2004). **Yaşamın Sihirli Yılları: Okul Öncesi Dönem**. (Beşinci Baskı). İstanbul: Epsilon Yayıncılık.

ORHON, B. İ. (2008). Sanat Eğitiminin Gerekliliği. **III. Ulusal Sanat Eğitimi Sempozyumu Sanat Eğitimi ve Şiddet**. Gazi Üniversitesi, Ankara.

OSKAY, Ü. (2001). **Müzik ve Yabancılaşma**. İstanbul: Der Yayınları

PERÇİN, Y. (1999). Üç Büyük Kentimizde Çoksesli Çocuk Koroları ve Müzik Eğitimimiz. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı.

REIN, R. P., REIN, R. (2005). **Çocuklarınızın Beceri ve Yeteneklerini Nasıl Geliştirebilirsiniz**. (İkinci Baskı). İngilizceden Çeviren: Selda GÖKTAN. İstanbul: Özgür Yayınları.

SAN, İ. (1983). **Sanat Eğitimi Kuramları**. (Birinci Baskı). Ankara: Ten Yayınları.

SELANİK, C. (1996). **Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni**. (Birinci Baskı). Ankara: Doruk Yayıncılık.

SUN, M. (1969). **Türkiye'nin Kültür-Müzik-Tiyatro Sorunları**. Ankara: Kültür Yayınları.

SUN, M. (1993). Eğitsel Müzik Öğretimi. **Müzik Eğitimi**. SAY, A. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

ŞAHAN, M. (2008). Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı Resim-İş Dersinin Sanatsal Tutumlar Açısından Değerlendirilmesi. **III. Ulusal Sanat Eğitimi Sempozyumu Sanat Eğitimi ve Şiddet**. Gazi Üniversitesi, Ankara.

ŞİMŞEK, H., YILDIRIM, A. (2008). **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**. (Yedinci Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

T.C Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu. (1995). **Ailede Çocuk Eğitimi Araştırması**. Ankara: Bizim Büro Basımevi.

TDK (Türk Dil Kurumu). Güncel Türkçe Sözlük. <http://www.tdk.gov.tr> adresine 29 Haziran 2009 tarihinde ulaşılmıştır.

TUFAN, S. (2008). Okulöncesi Eğitim-İlköğretim-Sanat Eğitimi ve Şiddet. **III. Ulusal Sanat Eğitimi Sempozyumu Sanat Eğitimi ve Şiddet**. Gazi Üniversitesi, Ankara.

UÇAN, A. (2002). Çocuk ve Müzik. **Çoluk Çocuk, Aylık Anne Baba Eğitimci Dergisi**, Sayı 11. Ankara: Kök Yayıncılık.

UÇAN, A. (2005). **İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi**. (Üçüncü Baskı). Ankara: Everensel Müzikevi.

UÇAN, A. (2005). **Müzik Eğitimi**. (Üçüncü Baskı). Ankara: Evrensel Müzikevi.

ÜNAL, S., ÜNAL, S. (2001). Devlet Çoksesli Çocuk Korosu. **I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu**. 1-3 Kasım. Gazi Üniversitesi, Ankara.

WILLIAMS, L. (2003). **Çocuğunuzu Keşfedin**. İngilizceden Çeviren: Miyase KOYUNCU. İstanbul: Hayat Yayıncılık.

YALMAN, N. (2008). Modern Çocuğun Buhranı: Sanat Sosyolojisi' nin Akvaryumunda Çocukluğun (Ölü) Balıkları. **III. Ulusal Sanat Eğitimi Sempozyumu Sanat Eğitimi ve Şiddet**. Gazi Üniversitesi, Ankara.

YAVUZER, H. (2004). **Okul Çağı Çocuğu**. (On Birinci Baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi.

YAVUZER, H. (2005). **Çocuk Psikolojisi**. (Yirmi Yedinci Baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi.

YÜKSEL, A., L. (1996). Türkiye' de Erken Müzik Eğitimi Kurumları Olan Çocuk Korolarının Meslek Seçimine Etkileri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı.

EKLER

EK 1 - RESMİ VE ÖZEL KURUMLARA BAĞLI ÇOCUK KOROLARINA DEVAM EDEN ÇOCUKLARIN AİLELERİNE UYGULANAN ANKET FORMU

YÖNERGE

Anket soruları “Resmi Ve Özel Kurumlara Bağlı Çocuk Koroları Profiline İncelenmesi” konulu yüksek lisans tezi için veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Anket, Resmi Ve Özel Kurumlara Bağlı Çocuk Korolarında görev alan çocukların ebeveynlerinin cevaplandıracağı şekilde düzenlenmiştir.

Soruları okuduktan sonra, size uygun olan seçeneği (X) şeklinde işaretleyiniz. Seçeneğin size uygun olmadığını düşündüğünüz durumlarda “Diğer” seçeneğini işaretleyip cevabınızı belirtiniz.

Araştırmanın sağlıklı verilere dayandırılması bakımından anket formunu dikkatlice inceleyip, sorulara uygun yanıtlar vermeniz büyük önem taşımaktadır. Anketle toplanan bilgiler sadece bu araştırma için kullanılacaktır.

Zaman ayırıp anketi cevaplayarak araştırmama katkıda bulunduğunuz için teşekkür ederim.

Yıldız MUTLU

Gazi Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Y.Lisans Öğrencisi

Anket Soruları

1.Yaş?

Anne.....

Baba.....

2. Öğrenim durumu?

Anne Baba

☐	☐	a) Okur-yazar değil
☐	☐	b) Okur-yazar, İlkokul mezunu değil
☐	☐	c) İlkokul mezunu
☐	☐	d) Ortaokul mezunu
☐	☐	e)Lise ve dengi okul mezunu
☐	☐	f) Fakülte ya da Yüksek okul mezunu
☐	☐	g) Y. Lisans – Doktora

3. Meslek?

Anne.....

Baba.....

4. Anne ve babanın birliktelik durumu?

- a) ☐ Anne –baba sağ, beraber
 b) ☐ Anne – baba boşanmış
 c) ☐ Baba sağ, anne vefat etmiş
 d) ☐ Anne sağ, baba vefat etmiş

5. Ailenizdeki birey sayısı?

.....

6. Hangi semtte oturuyorsunuz?

.....

7. Oturduğunuz ev kime ait?

- a) ☐ Kendi evim
 b) ☐ Kira
 c) ☐ Diğer.....

8. Kendinize ait aracınız var mı?

- a) () Yok
- b) () Var
- c) () Diğer.....

9. Ailenizin aylık geliri?

- a) () 1000 TL' den az
- b) () 1000-2000 TL arası
- c) () 2000-3000 TL arası
- d) () 3000-4000 TL arası
- e) () 4000 TL' den fazla

10. Ailenizde müzikle amatör olarak ilgilenen var mı?

- a) () Yok
- b) () Var

11. Ailenizde müziği meslek olarak seçen var mı?

- a) () Yok
- b) () Var

12. Çocuğunuzun yaşı?

.....

13. Çocuğunuzun cinsiyeti?

- a) () Kız
- b) () Erkek

14. Çocuğunuzun katıldığı çocuk korosunu nasıl öğrendiniz?

- a) () Müzik öğretmeni aracılığı ile
- b) () Bir yakınım aracılığı ile
- c) () Kitle iletişim araçları aracılığı ile
- d) () Diğer

15. Çocuğunuz yaklaşık olarak ne kadar süredir koroya devam etmektedir?

.....

16. Çocuk korosu, çocuğumun sosyalleşmesine katkı sağlıyor.

- () Tamamen katılıyorum
- () Büyük ölçüde katılıyorum
- () Kısmen
- () Az katılıyorum
- () Kesinlikle katılmıyorum

17. Çocuğumun müziği meslek olarak seçmesini isterim.

- ☐ Tamamen katılıyorum
- ☐ Büyük ölçüde katılıyorum
- ☐ Kısmen
- ☐ Az katılıyorum
- ☐ Kesinlikle katılmıyorum

18. Çocuğunuz koro dışında müzikle ilgili başka bir etkinliğe katılıyor mu ?

- a) ☐ Hayır
- b) ☐ Evet

19. Çocuğunuzun müzikle ilgili etkinlikler dışında katıldığı farklı etkinlikler var mı?

- a) ☐ Yok
- b) ☐ Var (Belirtiniz)
 - ☐ Resim
 - ☐ Spor
 - ☐ Dans
 - ☐ Diğer

20. Koro çalışmaları sırasında ulaşımınızı genellikle ne ile sağlarsınız?

- a) ☐ Kendi aracım ile
- b) ☐ Toplu taşıma araçları ile
- c) ☐ Diğer

21. Çocuğunuzu çalışmalara genellikle kim götürür?

- a) ☐ Genellikle anne
- b) ☐ Genellikle baba
- c) ☐ Genellikle anne ve baba
- d) ☐ Diğer

22. Çocuğum koro çalışmalarına genellikle severek ve isteyerek katılıyor.

- ☐ Tamamen katılıyorum
- ☐ Büyük ölçüde katılıyorum
- ☐ Kısmen
- ☐ Az katılıyorum
- ☐ Kesinlikle katılmıyorum

EK 2 - RESMÎ VE ÖZEL KURUMLARA BAĞLI ÇOCUK KOROLARINDA GÖREV YAPAN KORO ŞEFLERİNE UYGULANAN GÖRÜŞME SORULARI

Görüşme Soruları

Adı:

Soyadı:

Çalıştığı kurum:

1. Bu kurumda ne kadar süredir koro şefi olarak çalışıyorsunuz?
2. Ne kadar zamandır çocuk korosunda şeflik yapıyorsunuz?
3. Çocuk korosu şefliğini seçme nedeniniz nedir?
4. Birlikte çalıştığınız yardımcı şefler var mı?
5. Birlikte çalıştığınız piyano eşlikçileri var mı?
6. Çalıştırdığınız koro genelde kaç kişiden oluşur?
7. Koroya öğrenci alırken belirlediğiniz yaş sınırı nedir?
8. Koronun bağlı olduğu kurum koroya yeni öğrenci alım sürecini nasıl duyurur?
9. Koro ile birlikte haftalık çalışma süreniz kaç saattir?
10. Koro çalışmalarını yaptığınız mekânın elverişli bir çalışma ortamı olduğunu düşünüyor musunuz?
11. Koro çalışmalarında devamsızlıkla ilgili sorun yaşıyor musunuz?
12. Koronun giderlerinin karşılandığı kaynaklar nelerdir?
13. Bir yılda ortalama olarak kaç konser veriyorsunuz?

ÖZGEÇMİŞ

1985 yılında Uşak'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Uşak'ta tamamladı. 1999 yılında Isparta Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nin sınavını kazanarak müzik eğitimine başladı. Lisede çalgı eğitimine Önder Gündoğdu ile başladı. 2003 yılında liseden başarıyla mezun olduktan sonra aynı yıl Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim görmeye hak kazandı. Lisans ve Y. Lisans eğitimi boyunca Dr. Mehmet Efe ile keman eğitimine devam etti. Dr. Salih Aydoğan ile Eğitim Müziği Besteleme alanında çeşitli çalışmalar yaptı. 2007 yılında lisans son sınıf öğrencisiyken Gazi Üniversitesi'nin düzenlediği çocuk şarkıları yarışmasında "Sonbahar" isimli şarkı ile, V. TRT Popüler Çocuk Şarkıları Yarışması'nda "Bir Şarkı Söyle" isimli şarkı ile mansiyon ödülü aldı. Aynı yıl lisans eğitimini Anabilim Dalı üçüncüsü olarak tamamladı ve Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine başladı. 2008 yılında T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın düzenlediği Türk Müziği Formları Beste Yarışması'nda Hicaz Çocuk Şarkısı "Öğretmenim" isimli şarkı ile ve MÜZED' in düzenlediği çocuk şarkıları yarışmasında "Atam" isimli şarkı ile ödül aldı. Yüksek lisans eğitimi boyunca Yrd. Doç. Erdal Tuğcular ile Eğitim Müziği Besteleme çalışmalarını sürdürdü.

Yıldız MUTLU